KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 100 — 1927 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, elok. 29 p:nä—Mon., Aug. 29 | Member The Federated Press | XI Vuosik. — Vol. XI

Valtavat mielenosoitukset jatkuvat Saccon ja Vanzettin muistoksi

Työväen solidaarisuus ilmennyt lukemattomissa lakkoutumisissa

Työväen vallankumoukselliset ainekset parhaillaan järjestävät surujuhlia, Saccon ja Vanzettin muiston kunnioittamiseksi ja jyrkäksi protestiksi Amerikan rahaylimystölle. Rajoitettu lehtemme tila sallii vain lyhyesti selostaa niistä tapahtumista, mitä koko maailmassa on tämän asian yhteydessä esiintynyt. Mutta me voimme käsittää, että jotain suurta on ollut tekeillä työväen yhteisten voimien kautta. Seuraavassa ilmenee eräiden huomattavimpien tapahtumien laatu, mitä viime päivinä on Saccon ja Vanzettin teloituksen johdosta ilmennyt.

Sata viisikymmentä kuusi työläistä vangittu Bostonissa, Mass., Saccon ja Vanzettin surujuhlien yhteydessä.

Pennsylvanian hiilialueella surmattiin valtion pyssyhurtta, John Downley, kahakassa joka sattui mielenosoittajien ja kasakkain välillä. Ennen taistelua vangittiin 8 henkilöä ja syytetään heitä kiihoituksesta.

New Yorkin Union Squarella oli 50,000 osanottajaa elok. 22 pv. protestikokouksessa. Ennen kokouksen loppua poliisit hajoittivat sen.

Argentinassa, Etelä-Amerikassa, oli yleislakko joksikin sataprosenttinen.

Paraguayssa, Et.-Am., vallitsi yleislakko 22 pv. elok.

Uruguayssa, Et.-Am., yleislakko täydellinen.

Japanin pääkaupungissa, Tokiossa, vangittu 30 työläistä, protestikokouksen yhteydessä.

Parisissa oli 5,000 sotilasta suojaamassa Amerikan lähetystöä mahdollisilta yllätyksiltä.

Genevessä, Sveitsissä, rakennuksia vahingoitettu, amerikalaisia kuvafilmejä poltettu kadulla, y.m. kahakoita pantu toimeen.

Italiassa ovat fascistit kieltäneet kaikki mielenosoitukset Saccon ja Vanzettin puolesta ja ylistävät murhaajia.

Suuria lakkoliikkeitä Australiassa. Lakkoja ja protesteja Skandinavian maissa.

Suomen ammattijärjestö kutsuu työläisiä protesteeraamaan teloituksen johdosta ja kehoittaa boikottaamaan amerikalaisia tavaroita.

Ruotsissa kehoitetaan taisteluun porvarillista murhasysteemiä vastaan.

Eräässä Etelä-Afrikan kaupungissa, Johannesburg'issa, poltettiin Amerikan lippu.

Neuvostoliitossa on ympäri maan ollut erittäin voimakas kuohunta Saccon ja Vanzettin teloituksen johdosta; suuria mielenosoituksia pidetty.

Mexicon Työväenliitto on määrännyt tunnin kestävän yleislakon tapahtuvaksi viime keskiviikkona.

Berliinissä ollut 25 protestikokousta elok. 22 pv. iltana.

Hallessa, Saksassa, oli jättiläismäinen, kommunistien koolle kutsuma kokous; poliisien aiheuttamassa kahakassa useita haavoittui ja poliisit vangitsivat 100 mielenosoittajaa.

San Franciscossa, Calif., on 119 työläistä tuomittu 10 päiväksi vankilaan, osanotosta Saccon-Vanzettin mielenosoituksiin.

Rochesterissa, N. Y., lakkoutui 20,000 työläistä, elok. 22 pv.

Youngstownissa, Ohiossa, vallitsi yleislakko elok. 22 pv.

Englannissa ollut suuria mielenosoituksia, joista useita on poliisien toimesta hajoitettu ja osanottajia vangittu.

40 KUOLLUT MAANJÄRISTYKSESSÄ

Tokio. — 40 henkilöä on surmaantunut, 100 loukkaantunut ja satoja joutunut kodittomiksi Formosan saarella tapahtuneessa maanjäristyksessä. Järistys oli ankarin saaren eteläisessä osassa. — Tämä saari on Kiinan meressä ja kuuluu Japanille.

SUOMEN TAISTELEVIA METALLITYÖLÄISIÄ AVUSTAMAAN

Toisessa paikassa lehteämme on Suomalaisen Järjestön toimeenpanevan komitean vetoomus, Suomen metallityöläisten avustamiseksi. Nuo toverit ovat joutuneet metallikapitalistien sulun alaiseksi, vaatiessaan parempaa palkkaa. Sulussa olijat kärsivät puutetta ja kurjuutta perheineen. Pienikin apu on tervetullut heille.

Osoittakaamme taaskin teoissa kansainvälistä solidaarisuuttamme ja luovuttakaamme ropomme Suomen metallityöläisten taistelun voittoon viemiseksi!

SUURI TULIPALO KONSTANTINOPOLISSA

Konstantinopoli. — Suuri tulipalo riehui Skutarissa, joka on Konstantinopolin Aasian puoleinen osa. Noin 400 taloa on paianut, kovatuulen vallitessa. 2,000 asukasta joutui kodittomaksi ja pakenemaan pois tuhoisan tulen keskeltä.

Tuhoisat laivastomanööverit Japanissa

Kahdessa yhteentörmäyksessä kuollut 129 henkeä

Tokio, elok. 25. — Neljää japanilaista sotalaivaa kohtasi merionnettomuus yöllisten manööverien yhteydessä. Molemmissa tapauksissa risteilijät törmäsivät hävittäjiä vastaan, harjoitellessaan puolustussotaa täydellisesti pimeällä merellä. Missään laivoissa ei ollut valoja. Risteilijä Jintsu törmäsi täydellä vauhdilla hävittäjälaiva Warabin kylkeen, joka upposi 15 minuutissa, vieden mukanaan miehistöstään 90 miestä ja 12 komentajaa. Myöskin risteilijä Maka törmäsi hävittäjä Ashiin sillä seurauksella, että 27 miestä kuoli. Ashi pääsi kuitenkin uppoamatta rannikolle.

Uponnut hävittäjä oli laskettu vesille vasta v. 1921, ollen 850 tonnin kantoinen. Tämä oli toinen merionnettomuus Japanissa tämän kuun ajalla. Elok 1 pv. miina räjähti, jolloin 38 miestä kuoli ja 47 loukkaantui.

AMERIKAN SOTALAIVAT TOIMESSA

Washington. — Yhdysvaltain lippulaiva Isabel, oli joutunut Nankingin rannassa kiinalaisten kivääritulen alaiseksi (?). Yksi matruusi on saanut lihashaavan. Tähän ammuntaan vastasi laivan miehistö kuularuiskutulella, vaimentaen kiinalaisten ammunnan. Amiraali Williams on ilmoittanut, että pohjoisten joukkojen saavuttua on ollut eräitä muita samanlaisia ampumisia, mutta toiset eivät ole tuottaneet vauriota merisotilaille.

PÄIVÄN HAVAINTOJA

Amerikan Workers (Kommunisti) puolueen viides kansalliskonventioni alkaa huomenna, kuluvan kuun 30 pv., New Yorkissa. Tämä on ensi kerta, kun Amerikan veljespuolue joutuu kokoontumaan ilman huomatuinta johtajaansa, puolueen perustajaa ja rakentajaa, toveri C. E. Ruthenberg'ia. Se suuri aukko, joka puolueeseen jäi hänen kuoltuaan, on hyvin vaikea täyttää. Hän oli puolueen johtavana sieluna, sen sihteerinä, agitaattorina, lietsoen vallankumouksellista henkeä niihinkin, jotka tahtoivat välillä väsähtää. Nyt kokoontuvan konventsionin tehtävänä on m.m. täyttää hänen paikkansa, valitsemalla mahdollisimman kyvykäs henkilö hänen jättämälleen paikalle.

*

Muina tärkeimpinä kysymyksinä puolueella tulee olemaan, taistelu yleisestä työväenpuolueesta, työläisten ammatillinen järjestäminen, taistelu Amerikan imperialismia vastaan, sekä lukuisat muut luokkataistelua koskevat kysymykset. Näiden edessä olevien vaikeiden tehtävien yhteydessä, on Amerikan veljespuolueen keskuudessa ollut koko olemassaolonsa ajan hyvin vakavia erimielisyyksiä. Vain Kominternin tarmokkaalla johdolla on puolue voinut säilyä muodollisesti yhtenäisenä, mutta sisäiset taistelut siinä eivät ole vieläkään tauonneet. Tov. Ruthenbergin poistuminen lisäsi niitä ristiriitoja, jotka aikaisemminkin olivat olemassa, sillä hän kykeni auktoriteetillaan sentään sisäistä taistelua lannistamaan.

*

Toivottavaa olisi, että Amerikan veljespuolue pääsisi nopeasti vapautumaan toimintaa ehkäisevistä ryhmäriidoista ja rakentamaan puolueesta raudanlujan leniniläisen puolueen. Yhtenäisyyden kautta voi pienikin kommunistipuolue saada suuria aikaan. Ja taistelu maailman mahtavinta rahavaltaa vastaan vaatii kiertämätöntä yhtenäisyyttä, ei ainoastaan sanoissa vaan teoissa. Tervehdimme rajantakaisen veljespuolueen konventionin kokoontumista.

*

Daily Workerin toimitsijat oli kutsuttu vastaamaan Yhdysvaltain New Yorkin piirin oikeuteen, lehteä vastaan nostetun syytteen johdosta, elok. 22 pv. Siis samana päivänä, jolloin päättyi Saccon ja Vanzettin saama lykkäys tuomion täytäntöönpanosta. Kuitenkin vastaajat vaativat lehteä koskevan jutun siirtämistä elok. 29 päivään. Siihen tuomari suostui, joten tuo asia tulee esille tänään. Kun Amerikan Workers puolueen pää-äänenkannattaja, Daily Worker on esiintynyt huomiota herättäneessä Saccon ja Vanzettin jutussa johtavana lehtenä, on luonnollista että porvarillinen oikeus halusi langettaa sitäkin vastaan tuomionsa samana päivänä, joka oli Saccon ja Vanzettin viimeinen ja epäilemättä kiduttavin odotuksen päivä.

*

Ammattiliittojen kokouksesta Edmontonista saapuneet tiedot kertovat, että siellä ei ole paljon työväen varsinainen luokkataisteluhenki päässyt vallitsemaan. Suurin osa kokouksen ajasta on kulutettu lainlaadinnallisten kysymysten, eikä työväen ammatillisten ja teollisuusjärjestöjen rakentamisen merkeissä. Ennen kaikkea oli odotettavissa, että radikaalisiin toimenpiteisiin olisi ryhdytty järjestymättömien järjestämiseksi. Sen kautta olisi voitu saada paljoa suurempia tuloksia aikaan, kuin pyytelemällä vallassa olevaa porvaristoa laatimaan parempia työväensuojeluslakeja. Kokouksen vieraana mainitaan olleen m.m. hallituksen työministeri Peter Heenan, joka on puhunut kokoukselle kauniia sanoja. Erään valiokunnan puheenjohtajana on toiminut senaattori Gideon Robertson j.n.e. Ilman näitäkin herrasmiehiä tultaisiin työväen kokouksessa toimeen.

*

Canadan kansalliset näyttelyt alkoivat viime lauantaina, itse pääministeri M. Kingin avaamana. Ensin arveltiin, että Walesin prinssi tulee tuon kunniatehtävän suorittamaan, mutta niin ei käynyt. Näissä näyttelyissä esitetään havainnollisesti niitä suunnattomia rikkauksia, mitä kaikkivoipa työ on tässä maassa saanut aikaan. Mutta nämä näyttelyt eivät kuvasta työtätekevän luokan raadannan saavutuksia ja uhrauksia, vaan kaikessa ilmenee porvariston ja rahapääoman ylivalta. Mutta luokkatietoinen työläinen käsittää, katsellessan noita suurenmoisia saavutuksia tuotannon ja tekniikan, tieteiden ja taiteiden aloilta, että niissä kaikissa on kristalloituna palkkatyö. Työ, josta useimmassa tapauksessa maksetaan varsin kurja palkka.

— Hawaiin lentoretkellä kadonnutta kahta lentokonetta ei ole vielä löydetty. Lentäjät ja Miss Doran on luultavasti joutunut perikatoon.

Irlannin parlamntti hajoitettu

HAJOITTAMISEN SYYNÄ POLIITTISET NÄKÖKOHDAT

Dublin, elok. 25. — Presidentti Cosgraven hallitus päätti hajoittaa parlamentin heti sen jälkeen, kun sai tiedon siitä, että se oli voittanut kaksi lisäpaikkaa parlamenttiin Dublinin täytevaaleissa. Kenraalikuvernööri allekirjoitti tarpeellisen hajoitusmääräyksen.

Cosgraven hallituksella on ollut ainoastaan niukka enemmistö Dailissa (Parlamentissa) ja nyt hallitus arvelee olevan kaikkein edullisimman ajan toimittaa yleiset vaalit ja saada lisää kannattajia parlamenttiin.

Dublinin vaaleihin osanotto oli hyvin laimea. Vain 50% ilmoitetaan olleen äänestämässä siitä huolimatta, että nykyinen hallitus olisi tullut eroamaan, jos se olisi menettänyt kyseessä olevat kaksi edustajapaikkaa.

Suur-uintiin hyväksyttänee vain 200 kilpailijaa

Toronto. — Viime viikon lopulla suoritettiin lääkärintarkastus, kansallisten näyttelyjen yhteydessä toimeenpantavien suur-uintien osanottajien valikoimiseksi. Kaikkiaan oli ilmoittautuneita 422, mutta kaikkien ruumiinrakenne ei ole niin vankka, että lääkärit voisivat heidät hyväksyä tähän voimia kysyvään pitkän matkan uintiin. Vesi alkaa olla jo Ontarion järvessä jossain määrin kylmää ja uitava matka on 21 mailia. Toisaalta $50,000 palkinto miellyttää jokaista ja sentähden haluaa mahdollisimman moni olla koettamassa onneaan. Tosin on joukkoon ilmaantunut paljon sellaistakin ainesta, joiden uintitaso ei ole korkealla, mutta haluavat saada itsensä valokuvattua ja nimensä julkisuuteen.

Kilpailut suoritetaan ensi keskiviikkona, alkaen heti aamulla.

PIISKAUS JA OJENNUSLAITOS POJALLE

Toronto. — Täkäläisessä oikeudessa tuomittiin 15 vuotiaalle pojalle 20 lyöntiä nahkaremmillä, sekä olemaan poikien ojennuslaitoksessa siksi kun tulee 21 vuotiaaksi, syystä, että oli hyökännyt erään 9 vuotiaan tytön kimppuun. Tuomari lausui pojalle: "Sinä et näytä käsittävän, kuinka raskauttavaan tekoon olet ryhtynyt." Pojan isä ilmaisi olevansa tyytyväinen pojan tuomitsemisesta.

Porvarillisen yhteiskunnan katuelämä ei voi lapsille muuta opettaa, kun huonoja tapoja. Sitten joutuvat laitokseen, missä he eivät suinkaan parane.

ILMALAIVALLA LINNAAN

Port Arthur, Ont. — Lienee ensimäinen tapaus maailmassa, mutta ainakin Canadassa, että vankia kuljetetaan ilmalaivalla linnaan. Täten tapahtui Edward Cook'ille, puoliveriselle intiaanille, kun poliisit hakivat hänet kaukaa pohjoisesta, Blackstone järven rannalta. Matka on noin 250 mailia Hudsonista. Cook, joka on vasta 17 vuotias, mutta voimakas nuorukainen, pidätettiin epäiltynä metsästäjä George Austinin murhaan. Viimemainitun ruumis löydettiin Cookin majasta ja siitä tuotiin tieto poliiseille Hudsoniin.

TULIVUORI TOIMINNASSA

Seattle, Wash. — Bogoslofin saari Alaskan rannikolla, Aleutien saariryhmässä, on viime päivinä ollut aivan tulen vallassa. Tuo saari ilmestyi merestä esiin, toukok. 18 pv. 1796. Tanskan konsuli, H. Plaun, on ollut saaren lähettyvillä ja sanoo, että lukuisa joukko saaren eläimiä oli meressä tuskallisessa asemassa. Erittäinkin merileijonien ulvonta kuului aina kuuden mailin päähän. Merivesi oli värillistä ja ilmassa tuoksui vahvasti tulikiven haju.

Uusi vaihe Kiinan kumouksessa

Imperialistit pelkäävät kumouksellisten voimien kasvua

Washington, elok. 24. — Sen ohella, että kiinalaiset suorittavat puolustustaistelua kotimaassaan, suunnittelevat he hyökkäyksen aloittamista myöskin kansainvälisellä rintamalla. Uuden suunnitelman mukaan Kiinan kumouksellisen liikkeen kysymys tulee vedettäväksi esille myöskin Kansainliitossa. Siellä tulevat kiinalaiset esittämään koko maailmalle mielipiteenään, että he vaativat yhtäläisiä etuoikeuksia ulkomaiden kanssa tehdyissä sopimuksissa, kuin muillakin valloilla on. Myöskin tullaan lujasti hyökkäämään Kiinan sortopolitiikkaa vastaan.

Tämän uuden suunnitelman päämiehenä mainitaan Eugene Chen, entinen kansallisten ulkoministeri ja Neuvostoliiton politiikalle myötätuntoinen henkilö. Chen ei ole vielä antanut tarkkoja tietoja suunnitelmistaan, mutta tulee lähtemään piakkoin Geneveen. Hänet tunnetaan kaikkein jyrkimpänä imperialistien vihollisena. Huolimatta siitä, että hän on syntynyt Englannin alusmaassa, Länsi-Intian saarilla, on hän ankara Englannin politiikan vastustaja.

Samalla mainitaan olevan liikkeellä huhun, että venäläiset sotilas-asiaintuntijat, Borodin ja Galen, eivät olisikaan lähteneet pois Kiinasta, vaan että he olisivat edelleenkin johtamassa Kiinan kumousta.

Saccon ja Vanzettin ruumiit olleet nähtävänä

Boston, Mass. — Siitä huolimatta, että viranomaiset ensin kielsivät Saccon ja Vanzettin ruumiiden nähtäväksi asettamisen, antoivat he kuitenkin luvan, että ruumiit voi olla kaksi päivää nähtävänä eräässä pienessä hautaustoimistossa. Kun vainajain ystävät aikoivat järjestää jonkun tilavamman paikan tätä tarkoitusta varten, antoivat viranomaiset kiellon jo huoneustojen omistäjillekin, lausuen että Saccon ja Vanzettin sympatiseeraajille ei tule huoneustoja luovuttaa.

Viime perjantaina oli jo suuret joukot odottamassa hetkeä, jolloin ruumiit asetettiin nähtäväksi. Tuhansittain kulki vainajien ystäviä ruumiita katsomassa sunnuntaihin mennessä, jolloin toimitettiin suurenmoinen hautajaismielenosoitus, kun ruumiit saatettiin krematorioon poltettavaksi. Vanzettin sisko vie veljensä tuhkan kotimaahansa ja Saccon tuhka jää Amerikassa olevalle puolisolle.

Ammattiliittojen kongressi päättynyt

Edmonton, Alta. — Viime lauantaina päättyneessä ammattiliittojen kongressissa valittiin edelleen presidentiksi Tom Moore. Hän tuli valittua tähän toimeen ensi kerran v. 1918 ja on ollut siinä jatkuvasti. Sihteeri-rahastonhoitajaksi valittiin P. M. Drapper, ollen tämä kahdeskymmenes kahdeksas kerta kun hänet tähän toimeen valittiin.

Kun keskusteltiin siirtolaisuutta koskevasta asiasta, painosti Moore: "Meidän tässä kongressissa tulee muistaa, että me olemme osa Englannin kuningaskunnasta.... Emmekö ole kaikin jo ehtineet tutustumaan lauseeseen: 'Canada canadalaisille'?"

Lakkovartiointia koskevassa kysymyksessä vaati Tim Buck, Torontosta, että tässä tarkoituksessa järjestettäisiin työläisten joukkokokouksia ja yhden päivän yleislakko, painostaaksemme nykyisen lakkovahdintakiellon poistamista. Häntä kannatti John Lakeman, Edmontonista, mutta he saivat vastaansa ankaran hyökkäyksen ja esitystä ei hyväksytty.

Kongressi päättyi viime lauantaina. Seuraava kongressi tullaan pitämään ensi vuonna Torontossa.

VANHUS KUOLLUT KATUONNETTOMUUDESSA

Winnipeg. — Mrs. McMillian, 70 vuotias uudisasukas, joka on saapunut Manitobaan jo 46 vuotta takaperin, sai kuolettavan vamman, raitiovaunun törmätessä hänen päällensä. Hän kuoli sairaalassa kolme tuntia jälkeen luokkaantumisen.

Ankara myrsky raivonnut Nova Scotiassa viime viikolla

Tiet ja rautatie vahingoittuneet, kahdeksan henkilöä kuollut

Digby, N. S. — Viime keskiviikkona vallitsi Nova Scotian rannikolla tuhoisa myrsky. Kalastajat Warren Ossinger ja hänen poikansa Kenneth sekä S. Rice ovat arvattavasti hukkuneet, koska heidän veneensä löydettiin torstaina rannikolta, ajautuneena kallioita vasten.

Halifax, N. S., elok. 25. — Kova tuuli ja rankkasade lakaisi yli melkein koko Nova Scotian maakunnan viime keskiviikko-iltana. Halifaxin kaupunki on ollut eristettynä muusta maailmasta melkein täydellisesti, sillä myrsky rikkoi lennätinvälineet melkein koko maakunnassa. Satoja puita ja pylväitä oli kaatunut teille ja kaduille, joten matkustajien oli niitä itse raivattava pois, päästäkseen kulkemaan. Laivoja ajautui rannikolle, rakennuksista lenteli katot pois, liikkeiden kyltit putoilivat ja akkunat särkyilivät. Tuuli puhalsi 48 mailin nopeudella tunnissa ja sitä seurasi ankara sade. Vasta myöhään illalla myrsky asettui.

Paljon teitä ja ratavalleja vesi huuhteli kokonaan pois, tehden suurta haittaa liikenteelle. Junat myöhästyivät ja eräillä linjoilla eivät junat voineet liikkua ollenkaan. Pitkään aikaan ei tarkkaan tiedetty millainen tilanne oli, sillä puhelinlangat olivat katkenneet.

Halifax, elok. 26. — Myöhäisemmät tiedot ankaran myrskyn tuottamasta tuhosta esoittavat, että kaikkiaan kahdeksan henkilöä on hukkunut. Näistä on enemmistö kalastajia, joiden alukset ovat myrskyssä tuhoutuneet. Hyökyaaltojen lasketaan olleen 40 jalan korkuisia. Vahinkojen arvoa ei vielä tiedetä, mutta ne tulevat olemaan hyvin suuret.

Myrsky siirtynyt Amerikan puolelle

Boston. — Rankkasateesta johtuneet tulvat ja virtain syöksyt ovat aiheuttaneet paljon vahinkoja Uuden Englannin valtioissa. Monissa paikoin sanotaan sateen olleen ankarimman, mitä koko vuotena on sattunut. Rautatie- ja raitiotieliikenne on pahasti häiriytynyt.

VAPAUDEN LUKIJAT, ASIAMIEHET JA YSTÄVÄT

Muistakaa, että Vapauden levitysryntäys kestää vain syyskuun loppuun asti, käyttäkää siis jäljellä oleva aika tarkkaan lehtemme levittämiseksi laajojen työtätekevien joukkojen keskuuteen.

Teroittakaamme jokaisen työläisen ja farmarin mieleen, että valistus- ja luokkataisteluvälineenä oma lehtemme on korvaamaton. Ilman omaa lehteämme me olisimme ikäänkuin ilman toista kättämme.

Siis rynnäkköön Vapauden levittämiseksi!

Montrealin kaupungilla huimat menot

Kaupungin menot 30 milj. dollaria; poliiseille yli 2 milj.

Montreal. — Montrealin kaupungin asukkaat ovat yleisissä vaaleissa vaatineet kaupungin menojen pienentämistä, mutta menot edelleenkin ylittävät sen määrän, mitä menoarvio edellyttää. Montrealin kaupungin menot ovat nykyään pyöreissä luvuissa 30 miljoonaa dollaria. Tästä summasta käytetään poliisilaitoksen ylläpitoon $2,081,540, kun sensijaan tuon miljoonakaupungin terveydenhoitoon kulutetaan vain neljännes toista miljoonaa dollaria. Keskimäärin tulee siis jokaista asukasta kohden menoja noin $30.00

Ei ole ihmeteltävää, vaikka verojen maksajat valittavatkin, että menot ovat liian suuret.

LISÄÄ MALMIRIKKAUKSIA LÖYDETTY

Yhä lisää tietoja annetaan niistä löydöistä, joita on viime aikoina Sudburyn piirin malmisuonien etsinnässä saavutettu. Mainitaan, että Creighton nikkeli-kuparikaivoksen alemmissa kerroksissa on löydetty suunnaton varasto uutta malmia. Tähän asti on jo Creighton kaivannosta tuotettu malmia noin 15—20 miljoonaa tonnia. Nyt timanttiporauksen kautta saavutettu löytö todistaa toisen samanlaisen erän olemassaoloa. Tämän johdosta on jo aljettu kaivamaan uutta nostoaukkoa, noin 2,000 jalan syvyydestä, eli 30:lta tasanteelta alaspäin. Vanhan kaivannon kohdalla arvellaan olevan samantapaisia malmivarastoja, kuin hiljakkoin Frood kaivoksen löydöt osoittavat.

ILMALAIVASTA POSTIA LINJALAIVAAN

Boston. — Ensimäinen yritys pudottaa postia ilmalaivasta merellä olevaan linjalaivaan epäonnistui sakean sumun vuoksi. Armeijan meritaso aikoi pudottaa neljä postisäkkiä Europan matkalla olevaan linjalaiva Leviathaan, mutta katsoi parhaaksi jättää teko suorittamatta, kun onnistumisesta ei ollut varmuutta. Mutta yritys aijotaan uudistaa, kun Leviatha saapuu ensi kerran Amerikaan. Tämän toimenpiteen kautta koetetaan saada myöhästynyttä ja kiirellistä postia nopeammin meren yli.

RUOTSALAINEN LAIVA UPONNUT SUOMENLAHDELLA

Lontoo. — Helsingistä saapuneet tiedot kertovat, että ruotsalainen laiva, Tryggve on luultavasti ajautunut miinaan Suomenlahdella ja uponnut, ollessaan matkalla Leningradiin. Kuusitoista henkilöä on hukkunut, ollen niiden joukossa eräs Neuvostoliiton kauppaedustaja ja hänen vaimonsa.

Vielä näin pitkän aikaa sodan jälkeen, tekevät irtonaisina kelluvat miinat usein tuhoa noilla vesillä, vaikka niitä on paljon hävitettykin.

Lentokone pudonnut 2,000 jalkaa

Lentäjä pelastunut kuin ihmeen kautta

Hamilton, Ont. — Viime perjantaina alkoi Stuart Parkin kohdalla putoamaan nopeasti Arthur Leavensin ohjaama lentokone, oltuaan 2,000 jalkaa korkealla. Vain taituruus ja kylmäverisyys lienee pelastanut lentäjän, sillä hän kykeni vähää ennen maahan putoamistaan suuntaamaan koneen vaakasuoraan asentoon. Kone putosi koko alkumatkan suoraan ales. Maahan tultua oli lentokoneesta jäljellä vain pelkkä romukasa, mutta sen keskeltä kämpi lentäjä esiin elävänä.

VIISI POIKAA KADOKSISSA 3 VUOROKAUTTA

Montreal. — Pohjoisella metsäalueella, lähellä Lake Cypressiä, joutui viisi nuorukaista eksyksiin metsässä. Vanhin heistä oli 15 ja nuorin 9 vuotias. He joutuivat olemaan metsässä täsmälleen kolme vuorokautta, ennenkuin heidät löydettiin, 20 mailia etäältä kesälomapaikaltaan. Kadonneita oli etsimässä 200 henkeä ja kolme lentokonetta heti sen jälkeen, kun tieto saapui poikien katoamisesta. Pojat olivat saaneet kärsiä ankaraa vilua ja nälkää. Ravinnokseen olivat he poimineet mustikoita, joita metsässä oli runsaasti. Pari kertaa he olivat nähneet lentokoneen liitelevän aivan heidän ylitseen, mutta eivät olleet ehtineet antaa kylliksi tehokasta signaalia.

Vihdoin viime perjantaina kaksi metsästäjää olivat alkaneet seuraamaan vanhoja talvireittejään ja löysivät pojat Cypress-järven rannalta. Silloin heille alkoi luja kävely takaisin, 12 ja puoleksi tuntia, ennenkuin pojat saivat nauttia ravintoa kämpällä, joka oli noin 13 mailin matkan päässä.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. T. N. CARLSON. E. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmeno ilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kertaa, $3.00 kaksi kertaa.
Kiitosilmotukset $..00 kerta.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on takaukset.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Maanantain lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa lauantaina, keskiviikon lehteen tiistaina ja perjantain lehteen torstaina kello 12 päivällä.

Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne Street. Puhelin 1038.
Postiosote: Box 69, Sudbury, Ontario, Canada.

Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan personallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Kiinalaisten "punaisten" hävittäminen murhaamalla

Kuomintang-puolueen oikeistosiiven johtavan sakin (joka yhdessä Tshangkaishekin kanssa muodosti "Nankingin hallituksen") tahallisia yllytyksiä seuraten murhattiin kaksi radikaalista kiinalaista toveria äskettäin Vancouverissa, kirjottaa kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja toimituspalstoillaan. Yksi heistä oli Louiemanhar, Hankoun hallituksen valtuutettu Canadassa ja toinen Wongpark, sanomalehtimies. Heidät murhasi Wongsueysang, oikeistolainen Kamloopsista, B.C., joka murhan jälkeen teki itsemurhan.

Toveri Louiemanhar oli myös kiinalaisen päivälehden, "The Canada Morning Newsin", joka oli rorkeasti arvostellut tshangkaishekiläisen vallankumouksen pettäjien joukon politiikkaa, kustantaja ja Wongpark oli hänen apulaisensa.

Kuomintang-puolueen politiikan Canadassa määrää nykyään sen oikeistosiipi. Tällä ei tahdota sanoa, että ei olisi olemassa huomattavaa vasemmistosiipeä. Canadassa on useita kuomintang-puolueen osastoja, joika ovat tuominneet Tshangkaishekin ja käsittävät, että puolueessa käydään taistelua siitä, kuka määrää Kiinan vallankumouksen johtamisessa porvaristo vaiko työläiset ja talonpojat. Mutta näitten vasemmistolaisten osastojen ääni on tukahutettu oikeistolaisten politiikkojen ja diplomaateiksi-pyrkijäin toimesta.

Näitten oikeistolaisten henkinen toiminta esiintyy tyypillisesti niissä, jotka hallitsevat kuomintang-puolueen Montrealin osaston toimeenpanevaa komiteaa. Nämä ovat joko intellektuaaleja tai hyvin toimeentulevia kauppiaita. Mainitut intellektuaalit, joista jotkut opiskelevat tai ovat juuri lopettaneet opiskelunsa amerikalaisissa tai canadalaisissa yliopistoissa, ovat perin porvarillisia käsitteiltään ja kouluutukseltaan. Heidän suurin pyrkimyksensä ja toivonsa on pelata parlamentaaristen johtajien osia, tehdä "uria" joukkojen kustannuksella.

Merien takana oleville kiinalaisille osotettuun sanomaan, joka on julkaistu Tshangkaishekin "kansallisvallankumouksellisen armeijan" poliittisessa julkaisussa, sisältyy seuraavat lauseet: "Me tunnemme vain puolueemme ja politiikkamme, jolle me luonnollisesti annamme täyden kannatuksemme. Pannessamme sitä käytäntöön ei meidän tule sallia mitään häiritsemistä kiinalaisten kommunistien tai miltään taholta. Toteuttaaksemme tämän täytyy meidän puhdistaa puolueemme äärimäisistä aineksista." Sitten jatketaan siinä, ilmottaen, että "kommunistipuolueen poistamisliikettä edistetään. Kommunismi täytyy hävittää. Kommunistit täytyy piiskata alas."

Heidän käsityksensä kommunistien "piiskaamisesta alas" on se, mitä tapahtui Vancouverissa ja mitä tapahtuu Kiinassa. Tuhansia kiinalaisia työläisiä ja talonpoikia on murhattu niiden militaristien toimesta, jotka teeskentelevät valheellista ja hurskasta uskollisuutta Sunjatsenin viimeiselle testamentille. Nämä "maltilliset" intellektuaalit, kuten Bingshueylee Montrealissa, eivät ole "maltillisia", kun tulee kysymykseen toiminta työläisten ja talonpoikien liikkeen vereen hukuttamiseksi. "Kaikella luottamuksella ulkomaisten hallitusten hyviin aikomuksiin", lausutaan edellämainitun poliittisen julkaisun eräässä toisessa kohdassa. Kuomintang-puolueen Montrealin osaston toimeenpanevan komitean johtajat ja ne, jotka ovat syyllisiä näiden kahden vancouverilaisen toverin murhaan, ovat kiinalaisia kerenskiläisiä, lausuu Worker-lehti lopuksi. Mutta Kerenskin kohtalo tulee myös hänen kiinalaisten vastikkeittensa osaksi.

Karjalaiset vaaleissa — Valko-Suomessa ja Puna-Karjalassa

Suomen eduskuntavaaleissa, jotka toimitettiin heinäkuun ensi päivinä, oli osanotto vaaleihin Suomenpuoleisen Raja-Karjalan kunnissa hyvin laimea. Niinpä Suojärven Varpakylän äänestysalueella vain 30.8 prosenttia äänioikeutetuista oli äänestämässä. Annantehtaan äänestysalueella, 478 äänioikeutetusta vain 90 äänesti, eli siis alle 20 prosenttia. Kaipaan alueellakin, jossa on sahalaitoksia, oli vaaleihin osanotto vain hiukan yli 30 prosenttia. Samanlainen kuva saadaan yleensäkin Raja-Karjalan äänestysalueilta; vieläpä niin pitkällä lännessä kuin Impilahdella äänioikeuttaan käyttäneiden luku oli huomattavasti alle 50 prosenttia. Naiset ottivat vaaleihin vain nimellisesti osaa. Jos jättää pois luvusta kauppiaat, virkailijat ja kaikenlaiset pomoherrat, joita Suomen maaseudulla on rahvaan rasituksena runsaat joukot, ja jotka tietysti olivat äänestämässä, niin on todettava, että varsinainen raja-karjalainen rahvas ei ottanut vaaleihin juuri lainkaan osaa.

Tämä seikka on erittäin silmäänpistävä, jos vertaa Sortavalan seudun länsipuolisiin kuntiin, joissa osanotto oli melkoista vilkkaampi, 60 pros. äänioikeutetuista ja ylikin. Ero on myöskin iso, jos vertaa Neuvosto-Karjalan viime talvena toimitettuihin vaaleihin. Vastaavissa kunnissa oli vaaleihin osanotto seuraava: Vitelessä 54 prosenttia vaalioikeutetuista. Tulemajärvellä 55 prosenttia, Veiljärvellä 63 prosenttia, Säämäjärvellä 56 prosenttia. Pohjoisempana oli Paadenen kihlakunnassa 61 pros., Uhtualla 57 prosenttia äänioikeutetuista vaaleissa mukana.

Ja lisäksi on otettava huomioon, että meillä äänioikeus on kaikilla 18 v. täyttäneillä, Suomessa vasta 24 v. täyttäneillä. — Vaaleihin osaa otti siis huomattavasti isompi osa väestöä Karjalassa kuin Suomen puolella rajaa.

Tehdäksemme oikean johtopäätöksen yllä olevista luvuista, on otettava huomioon, että Suomenpuoleisen Raja-Karjalan väestö on samoja karjalaisia kuin Neuvosto-Karjalamme Aunuksen ja Petroskoin kihlakunnissa. Täällä Neuvosto-Karjalassa talonpoikainen rahvas runsaslukuisena joukkona, huolimatta epäedullisesta vaali-ajasta keskitalvella, jolloin useimmat työkykyiset ovat metsätöissä kaukana kotoaan, otti osaa vaaleihin, tuntien ottavansa täten itsetietoisena kansalaisena Neuvosto-Karjalansa rakennustyöhön osaa. Suomessa karjalaiset, jääden pois vaaleista, samalla todistavat, etteivät he tunnusta tuon kapitalistimaan komentoa omakseen, eivätkä siltä odota mitään. Eivät mene edes vaaleihinkaan — voisiko antaa murhaavampaa todistusta Suomen kapitalistikoplan hallitusta, ja sen suur-Suomi-hommia vastaan — karjalaiset itse vaaliensa välityksellä suoraan sanovat, Neuvosto-Karjalaa me rakennamme, siihen me luotamme, ja siltä me odotamme tulevaisuutemme, olojemme kohentuvan ja ehompaa elämää.

Siihen me otamme osaa, Valko-Suomen herrain komennosta emme välitä.

* *

Mutta voisiko toisin ollakaan. Suomen Raja-Karjalan talonpojille on kapitalismi jo kyllin kouraantuvasti karvansa ja kyntensä näyttänyt. Riistettyään kymmenien tuhansien Keski-Suomen, Savon ja Pohjanmaan talonpoikain konnut, maat ja metsät, pääoma lopuksi iski kyntensä Raja-Karjalaankin.

Raja-Karjalan takapajuisen ja lukutaidottoman rahvaan keskuudessa kapitalistinen petkutus löysi helpon toimialueen ja pian uhkasi häätötuho tuhansia. Talonpoikain onneksi 1905 vuoden jälkeen voimistunut työväenpuolue otti heidän asian omakseen. Työväen edustajain toimittamat tutkimukset paljastivat kapitalistien häikäilemättömät petkutushommat, ja häädöt jäivät sikseen, vasta kun vuoden 1918 vallankumouksessa työväki oli teljetty vankiloihin ja kuopattu sorakuoppiin, rohkenivat Suomen kapitalistit taas uudistaa pelinsä — alkoi häädöt. — Juuri nyt kuluvana vuonna taas satoja Suojärven talonpoikia on saanut — oikein Englannin avulla — tuomion taloiltaan, ja maantie on edessä. Jälelle jääneitäkin uhkaa samanlainen kohtalo, metsät on menneet, verotaakka kasvaa, ja vuosittain uudistuvat monikymmenlukuiset huutokaupat maksattomien verojen vuoksi osottavat sitä tietä, jota karjalaisen talonpojan Valko-Suomessa on kuljettava.

Meillä Neuvosto-Karjalassa tällaista tilannetta on mahdoton kuvitellakaan. Talonpoika istuu lujasti talossaan, häntä kukaan ei voi häätää, ja vuosi vuodelta koheneva talonpojan talous osottaa hänelle selvän tien yhä paranevaan hyvinvointiin. Hän tietää, että neuvostovalta tukee häntä, avustaa häntä ja sen vuoksi hän tuntee neuvostovallan omakseen, ja itse ottaa osaa sen vuosittain voimistuttamis- ja rakennustyöhön.

Siksipä karjalainen talonpoika meillä Neuvosto-Karjalassa itsetietoisesti on vaaleissa mukana, mutta Suomessa sama karjalainen talonpoika jää vaaleista pois.

E. Gylling.

Huomioita ja huomautuksia

Yhdysvaltalaiset maanviljelijät voisivat hävittää viljapörssit, jos he ryhtyisivät kehittämään viljanmyyntirenkaita, sanoo Chicagon Transportation-pankin presidentti Geo. C. Jewett. Tämän johdosta huomauttaa Saskatoonissa ilmestyvä edistysmielisten maanviljelijäin Furrow-lehti, että tämän he epäilemättä voisivat tehdä, mutta eivät siten, että seuraisivat Saskatchewanin renkaan esimerkkiä ja ostaisivat kaksi paikkaa viljapörssistä.

* * *

"Vain työläiset voivat käsittää", lausui kommunistipuolueen pää-äänenkannattaja, "että Saccon ja Vanzettin telottamisesta käytävässä taistelussa on kysymyksessä yhteiskunnan kahden luokan välinen ristiriita. Sacco ja Vanzetti ja heidän puolustuksensa ovat tulleet työväenluokan kapitalistien riistoa ja luokkaoikeutta vastaan käymän taistelun tunnusmerkeiksi.

"Saccoa ja Vanzettia ei syötä kuolemaansa vahingon kautta. Tässä on tapahtunut enemmän kuin pelkkä 'oikeuden väärinkäyttö'. Syy ei ole vain siinä, että Thayer on paha mies. Syy ei ole vain siinä, että Fuller on julma. Mikä todella on kysymyksessä on luokkaoikeus. Saccolle ja Vanzettille annettu 'oikeus' on kapitalismin oikeutta. Amerikan imperialismi haluaa murhata nämä vallankumoukselliset työläiset."

Suomen metallityöläisten taistelua auttamaan

Järjestömme toimeenpaneva komitea käsitteli jo pitkäaikaiseksi muodostunutta Suomen metalliteollisuuden työläisten taistelua metallikapitalistien järjestämää sulkua vastaan. Kuten lehtien kautta olemme voineet saada tietoomme, joutuivat huonosti palkatut työläiset Crichton ja Vulcan konepajalla, Turussa alkamaan lakkotaistelun elinehtojensa parantamiseksi. Vastauksena siihen julisti yhtiö työnsulun alaisillaan konepajoilla. Näin kehittyi koko maata käsittävä työnsulku metallityöläisiä vastaan.

Taistelu on muodostunut Suomen työväen eturintaman taisteluksi elämäntasonsa säilyttämiseksi, pääoman yleistä hyökkäystä vastaan. Jos tämä taistelu murretaan ja työnantajat voittavat, niin murretaan taistelun kärki muillakin aloilla jo käynnissä olevien ja edelleen olosuhteiden pakosta kehittyvien taistelujen onnistumiselta työläisille edulliseen suuntaan. Tällainen kehittyvä voimain ottelu on jo varma pohjois-Suomen puutavaratyöläisten ja saha- ja tukkiyhtiöitten välillä, joka yhdistyy pitkäaikaisesti Norjassa ja Ruotsissa käytyyn puutavaratyöläisten kamppailuun.

Metallityöläisten taistelu kääntyy jo neljännelle kuukaudelle. Siinä on kysymyksessä työläisten elämäntason polkeminen työnantajain puolelta, jotavastoin työläiset joutuessaan vastaamaan metallikapitalistien koko maata käsittävään sulkuun, vaativat palkankorotusta ja lauantaityön lyhentämistä.

Olemme saaneet huomata, että työnantajat ovat yrittäneet kerta toisensa jälkeen peloitella sulussa olevia taistelevia työläisiä "järjestymättömien työläisten" joukoilla y.m., mutta eräskin tällainen "järjestymättömien työläisten kokous", jonka työnantajat olivat Helsingissä järjestäneet, esiintyi sulkulaisten puolella ja loppui "kansainvälisen" laululla. Kokouksen mielipiteenä ilmeni, ettei töihin voida mennä ennen kuin työnantajaliitto peruuttaa sulun. Jälkeen sen on kuitenkin pidetty 'järjestymättömien työläisten kokous', jonka osanottajia ei tiedetä, kokouspaikkaa ei tiedetä, eikä myöskään kokousaikaa tiedetä. Se oli nimittäin herrain oma kokouksensa, josta propagandatarkoituksessa päätettiin maailmalle julistaa, että työläiset menevät töihin Metallityöläisten Liiton päätöksistä huolimatta.

Ompa yritetty ostaa liiton johtajiakin, mutta niissäkin yrityksissään ovat herrat jääneet nuolemaan kynsiään. Metallikapitalistit ovat tulleet huomaamaan että heitä vastassa on järjestynyt taistelu.

Tähän saakka ovat työläiset kyenneet kestämään, saadessaan apua Neuvosto-Venäjän, Ruotsin, Norjan ja Tanskan metallimiehiltä ja oman maan työväestöltä. Vieläpä on erikoisesti koottu varoja "järjestymättömienkin työläisten" avustamiseksi, joten taistelun kautta lujitetaan voimat yhä kiinteämmäksi ja suuremmaksi järjestyneeksi rintamaksi.

Canadan Suomalaisen Järjestön toimeenpaneva komitea katsoo, että tällä taistelulla on erittäin kauaskantoinen merkitys Suomen työväen taistelussa työnantajaluokkaa vastan ja siksi on yritettävä tääitäkin avustuksen hankkimiseksi toimia. Toimeenpaneva komitea puolestaan päätti Järjestön varoista heti lähettää $50.00 taistelun avustamiseksi, sekä kehoittaa osastoja toimimaan avustuksen kokoamiseksi. Toverit kullakin paikkakunnalla saavat itse päättää missä muodossa avustusta hankkivat. Toimia voidaan järjestämällä iltama, keräys, tai kolehti. Kertyneet varat on lähetettävä tp. komitealle mahdollisimman pian ja viimeistään syyskuun loppuun mennessä.

Niin sulussa olevat, kuin myöskin koko Suomen työväestö lujittaa rintamaansa näiden taistelujen kautta. Metallityöläisten voitto tällä hetkellä merkitsee voittoa koko työväenluokalle. Siksi on avustuksellamme kaksinkertainen merkitys: Auttaa taistelevia työläisiä ja heidän perheitään, sekä heidän rintamansa voimistumista pääoman uusien hyökkäyksien varalta.

Luokkataistelutervehdyksin,
Toverillisesti,
Canadan Suomalaisen Järjestön tp. komitea
A. T. HILL, sihteeri.

Ammatillinen liike

Keltaisen ammatti-internationalen kongressi

Osoitimme viime kirjoituksessamme eräitä syitä, miksi Amsterdamin internationalen kongressissa oli jo alusta alkaen olemassa syitä erimielisyyksiin. Osoitimme, että huolimatta pitkälle kehittyneestä johtajabyrokratiasta, on keltaisen internationalen riveihin päässyt sentään kokolailla suuressa määrin viime vuosien aikaan pujahtamaan radikaalistakin henkeä. Edustavimpana tässä radikaalisessa ryhmässä on toiminut internationalen puheenjohtaja Purcell, jonka puhe kongressin avajaisissa herätti vanhoillisessa valtuutettujen parvessa syvää ja "siveellistä" suuttumusta. Varsinkin herätti heissä raivoa Purcellin läheisen ystävällinen suhtautuminen Neuvostoliittoon. Ranskalainen vanhoillinen ammattiyhdistyspomo Jouhaux olikin heti valmis protesteeraamaan Purcellin puheen johdosta. Puheessaan Purcell lausui pääasiassa että internationalemme tekee suuren virheen nykyisen kärjistyneen poliittisen tilanteen ja uuden maailmansodan uhkan aikana, rajoittuen toiminnassaan liian paljon Europaan. Olemme ajatelleet itseämme liian europalaisina — emme kosmopoliitteina, ja tietämättämme on meidän politiikkaamme vaikuttaneet eräissä suhteissa liiaksi kansalliset näkökohdat.

Edelleen jatkoi Purcell, että suurten teollisuusmaiden sijasta, joita me ennemmin olemme pitäneet etujoukkoinamme, on nyt Neuvostoliitto se, joka on jo kymmenen vuotta kantanut korkealla punaista lippua. Venäläiset ovat suunnattomista vaikeuksista huolimatta rakentaneet uudelleen talouselämänsä. Tällä hetkellä tulee meidän tarkata tapahtumain kulkua ja merkitystä Kantonissa, Hankaussa ja Shanghaissa, missä vallankumouksellinen henki liikehtii. Mitä venäläiset ovat varhemmin oppineet Pariisin Kommuunilta, sen oppivat nyt kiinalaiset Moskovalta. Ja kaikkialla saa vallankumouksellinen kuohunta aikaan mullistuksia takapajuisissa maissa. Meidän on käytävä käsiksi näihin suunnattomiin probleemeihin ja alettava edistää ammatillisen liikkeen kehitystä Aasiassa, Afrikassa ja Etelä-Amerikassa, meidän on muutettava järjestömme ja taktiikkamme suurempaa kansainvälistä henkeä vastaavaksi.

Meidän on tässä kapitalismin anarkian suossa tavalla tai toisella ryhmitettävä kaikkien työläisten voimat yhdessä internationalissa. Eheyskysymyksen on oltava kaiken muun yläpuolella, sillä uhattu ihmiskunta ei voi odottaa. Me tarvitsemme internationalissamme Neuvostoliiton nuorta ja voimakasta ammattiyhdistysliikettä, sen terveitä ideoita ja rohkeata taisteluhalua.

Maailma olisi nyt toisenlainen, jos venäläiset olisivat Wienin kongressin jälkeen liittyneet meihin. Nyt ei Neuvostoliitto saa tulla eristetyksi, joutuakseen imperialistien hyökkäyksen alaiseksi. Olen valmis käyttämään kaikkia keinoja — maailman kongressia tai muuta — jotta työläiset yhdistäisivät kaikki voimansa kanssamme. Kannamme vastuun ammatillisen internationalen muuttumisesta nykyisestään valtaiseksi välikappaleeksi, joka on valloittava maailman työläisille, lopetti Purcell puheensa.

Puhe oli, kuten jo edellä mainitsimme, myrkkyä vanhoillisille ammattiyhdistyspomoille ja kapitalistien palkkaamille kätyreille. Heidän Geneven kapitalistisesta työtoimistosta saamansa ohjeet eivät lyöneet vähimmässäkään määrässä yhteen heidän oman internationalensa puheenjohtajan, Purcellin suunnitelmien kanssa, joka ajoi tarmokkaasti kansainvälisen yhtenäisyyden asiaa, sensijaan kun heillä itsellään oli ohjeet mahdollisimman voimakkaasti käydä taistelua juuri yhdistymistä vastaan, mutta eritoten Venäjän ja värillisten kansojen internationaleen liittämistä vastaan. Seuraava huomattavampi turnaus käytiin Oudegeest-kysymyksessä, josta jo viime kirjoituksessamme puhuimme, ja jossa vanhoilliset saivat taas kylmää vettä niskaansa, pelastuen ainoastaan täydellisestä katastroofista, uhraamalla "viattoman" karitsan, Oudegeestin, internationalensa koossa pysymisen alttarille. Sillä saatiin tilanne pelastettua toistaiseksi.

Mutta vain toistaiseksi, sillä kongressin viimeisenä päivänä kehittyi tilanne internationalen puheenjohtaja-kysymyksessä siihen, että englantilaiset valtuutetut jättivät kongressin, eivätkä palanneet. Englantilaisten valtuuskunta oli saanut ammattiyhdistyskongressiltaan ehdottoman määräyksen entisen puheenjohtajan Purcellin valitsemisesta uudelleen internationalen puheenjohtajaksi, mutta mannermaan johtajapamput eivät siihen suostuneet. Asiain näinollen katsoi valtuuskunta parhaaksi jättää kongressin, ja tappelut ja narrimaisuudet kongressissa päättyivät siihen, että Jouhaux lausui kiitoksensa Oudegeestille "kiintoisesta ja hedelmällisestä" työstään ammattiyhdistysinternationalen hyväksi!!

Edelläolevassa olemme luoneet lyhyen katsauksen kongressin kulkuun sen pääkysymyksessä, nim. ammatillisen yhtenäisyyden aikaansaamisessa koko maailman työläisiä käsittäväksi. Voimme mielihyvällä todeta, että englantilaiset ammattiyhdistysmiehet, Purcell etunenässä, ovat tehneet kiitettävää työtä yhtenäisyyden aikaan saamiseksi, mutta epäonnistuneet vielä tälläkertaa. Vanhoillisten ja suoranaisten kapitalistien kätyrien liukas, ja kieltämättä hyvin kouluutettu politiikka Amsterdamin internationalessa on vielä kerran voittanut. Mutta — taistelu tulee jatkumaan. Radikaalien häviö kongressissa ei ollut vielä häviö yhtenäisyysasiassa. Yhä voimakkaampana tulee eri maiden työläiset ajamaan koko maailmaa käsittävän internationalen luomista. Työläiset alkavat, väriin ja rotuun katsomatta käsittää, ettei uhattu ja kärsivä ihmiskunta voi odottaa, vaan sen täytyy olemassaolonsa pakostakin luoda uhkaavaa sodanvaaraa ja häikäilemättömästi ihmiskuntaa kiduttavaa kapitalismia vastaan sellainen joukkovoima, jonka voimasta ihmiskuntaa puristava rautarengas murtuu. Ja sellainen joukkovoima sisältyy vain kansainväliseen yhtenäisyyteen niin ammatillisessa kuin poliittisessakin työväenliikkeessä.

— R—d.

Iskon näkökulmasta

Ihminen on milloin minkinlaisella tuulella. Niin olemme mekin. Olemme nyt sillä "minkinlaisella" tuulella, joka tarkoittaa sitä, että aiomme tässä hiukan lasketella juttua, suupieli pienessä hymyn katveessa. Meillä kun sattuu tällä kertaa olemaan syytä hymyilläkin. On sattunut sellaisia sydäntä ja munaskuita kutittelevia tapauksia, jotka meidänkin juron naamamme vetävät väkistenkin hymyntapaisiin kureisiin. Ihan pelkästä mielihyvän tunteesta.

Niinkuin tarkkamuistinen lukijakunta muistaa, julistettiin tässä joku viikko sitten levityskilpailut tälle jumalattomalle polseviikkilehdelle. Ja arvatkaapas minkälaiselta alku näyttää? — Se näyttää niin kiesuksen kirkkaalta, että pelkästä innostuksesta ja kilpailulämmöstä meinasimme sulaa paikoillemme kuin voi kuumalla hellalla.

Asiamiehet täällä Sudburyn ympäristöllä liehuvat paraikaa tilausten hankinnassa kuin pukki kaalimaan kimpussa. Varsinkin itse Tuomas Kutisija on elementissään. Tapasimme hänet eilenillalla suurkaupunkimme pääkadulla, ja heti ensi sanoikseen hihkasi hän pyhän innostuksen vallassa:

— Haloo, Isko! Kohta pannaan Supperissa hyrskyn myrskyä!

— Älä hemmetissä hihku noin kovasti, sattuu vielä poliisi...., sanoin vilkuillen ympärilleni ja peläten Tuomaan puolesta, että hän joutuu putkaan. — Oletko sinä veli humalassa?

— Jees, humalassa minä olenkin, sanoi Tuomas. Oikeassa nousuhumalassa. Olen huhkinut tässä viimeaikoina kuin vanhan vihan kostaja myymässä ihmisille oikeaa sielunruokaa....

— Mitä sielunruokaa? Oletko sinä ruvennut testamenttikauppiaaksi? kysäsin väliin.

— Mi-mitä, mitä tuhattulimaista sinä lörpöttelet? Testamenttikauppiaaksi? Häpeä helevetissä — Vapautta minä sielunruokana ihmisille myyn, enkä mitään hih-molliin temmattuja sielunhöyliä. Pitäisihän tuo aikamiehen nähdä jo mun naamastanikin, etten minä mikään körttiläiskolpöttööri ole, vaan rehellinen polseviikki. Rehellinen ja reilu kuin perisynti.

— No, oletko sinä sitten saanut niin paljon aikaan, että oikein kannattaa innostua? kysyin.

— Tottahan totisesti. Tänäkin päivänä olen tehnyt kymmenen uutta tilausta ja uusinut vanhoja kaupantekijäisiksi. Katsopas tätä! ja Tuomas näytti isoa tukkua tilauskuitteja. Eikö kannata innostua?

— Kyllä, myönsin. Taitavatkin soolaiset saada säärilleen sudburylaisilta näissä kilpailuissa?

— Saa ne. Jäämässä ne kyllä piisaavat. Mutta lähdetäänpä ostamaan muutama paksi tupakkaa.

Mentiin Tuomaan kanssa erääseen kauppaan ja Tuomas pyysi paksin tupakkaa. Sai. Mutta maksaissaan kysyi kauppiaalta:

— Missä lehdessä se kauppias ilmoittaa?

— Sudburyn Starissa, oli vastaus.

— Että häh?

— Sudburyn Starissa, tuli edelleen.

— No, johan nyt markkinat! kirkastui Tuomas. Vai Sudburyn Starissa vain. Ettekö te sitten aijo suomalaiselle yleisölle tavaroitanne myydäkään?

— Miksei, kuinka niin? kysyi kauppias.

— Siksi kun ette ilmoita suomalaisten omassa lehdessä, Vapaudessa, joka leviää kuin hinku-yskä joka soppeen ympäri Sudburya, puhumattakaan muista paikkakunnista.

— En minä ole tiennyt sellaista lehteä olevan olemassakaan, tuumi kauppias päätään raapien.

— Jassoo, sanoi Tuomas, mutta kuinkas teillä on stoorissa kauppa käynyt, onko ollut ostajia?

— Huonosti, perin huonosti on ostajat kauppani löytäneet, ensimäinen olette tänäpäivänä.

— Siinäpä se! ratkaisi Tuomas. Pirustako ne ihmiset tietää puotiinne tulla, kun ette ilmoita kunnon lehdissä. Pannaanpa ilmoitus teiltä Vapauteen, niin nähdään, eikö ainakin eri huiske puodissanne käymään.

Kauppias uskoi Tuomaan rehellistä puhetta ja laittoi oikein näkyvän ilmoituksen Vapauteen.

Kun tultiin kadulle, sanoi Tuomas:

— Kattos sinä poika mallia, miten sitä rivimieskin osaa runnata oman liikkeensä ja lehtensä puolesta.

Olimme sitten juuri pääsemässä Poikatalolle, kun vastaamme tuli eräs suomalainen tuplajuulainen.

— Haloo! Tilaa mies Vapaus hengenravinnoksesi.

— Syö kittiä, vastasi mies. Minulle tulee Industrialisti.

— Vai Industrialisti! Ilmankos ne sitten ihmiset kylällä juoruavatkin, että sinulla on hemmetin lahot periaatteet. Tilaa Vapaus, että pääset vielä ihmisten kirjoihin.

Siitä syntyi sitten oikein jymy ottelu, jossa käytettiin runsaasti sellaisia sanoja, joita kuvakirjoissa kuvataan hännäkkäinä ja sarvipäinä mutta vieläkin enempi kovaa ääntä. Lopulta tuli otteluun "palkintotuomariksi" pulli, joka vei molemmat mukanaan.

Tänä aamuna tuli Tuomas toimitukseen ja sanoi:

— Se tuplajuulainen tilasi kuitenkin Vapauden ja lisäksi vielä aikoi liittyä kommunistipuolueeseen. Pehmittelin häntä koko yön putkassa, jonne se pullin juupeli meidät eilen-illalla raahasi, ja miehestä läksivät industrialistilaiset houreet. —

Annoimme Tuomaalle tunnustuksen, että hänen päänsä ei ole pottuvoista ja että hän on tätä nykyä paras sanomalehti- ja ilmoitusasiamies koko mantereella, jollei koko maailmassa. Olisipas meillä vain enempi sellaisia tuomaksia, jotka eivät epäile, vaan käyvät aina kiinni kaikissa asioissa niinkuin oikean polseviikin tuleekin tehdä.

Luppovaaran Isko

TYÖVÄEN URHEILU

Liittotoimikunnan kokous

CSTUL:n liittotoimikunnan kokous pidetään Sudburyssa, Liberty-haalilla syyskuun 5 p:nä kello 7 illalla. Liittotoimikunnan jokaisen jäsenen oltava silloin saapuvilla.

Puheenjohtaja.

Toronton uutisia

"Korkein tuomari"-nimisen näytelmän esittää seuran näyttämö syyskuun 3 pv. Tämä näytelmä on jatkoa "Veljesviha"-nimiseen näytelmään, mitä ympäri Canadan kaikkien osastojen näyttämöiltä esitettiin viimeisien vuosien aikana. Tässä on vielä niitä henkilöitä, jotka jäivät elämään edellisessä kappaleessa. Niinkuin muistatte, murhauttivat Vaarala ja Juhola kymmenittäin punakaartilaisia, kostoksi yhden lahtarin murhasta ja toiset joutuivat vankilaan. Niinpä Arvo Valtonenkin tuli ammutuksi. Vaan kuitenkaan häneen ammuttu kuula ei tappanutkaan häntä, vaan hänet pelasti ja hoiti Juholan tytär. Ja

Tuomas Myöhäinen

Meillä Härmän kansalla ja etenkin sen eräällä osalla, savolaisilla, on eräs luonteenlahja — myöhästymisen ominaisuus. Tätä henkistä hitautta meillä on kaikissa asioissa, mutta etenkin niissä asioissa, joita me emme luule itsellemme ensiluokkaisen tärkeiksi. Ja yksi niitä asioita, joiden me uskomme kuuluvan vähemmän tärkeisiin, on oman luokkamme sanomalehden tilaaminen — siitäkin huolimatta että henkinen olemuksemme, todellisuudessa, on sanomalehden, enemmän kuin minkään muun tarpeessa.

Me olemme tätä canadalaista paperiamme, Vapautta, nyt aikoneet ryntäistä eteenpäin oikein olan takaa, niinkuin edustajakokouksin päätöksistään sanoo. Mutta myöhästyminen se on tullut tässä taas tavaksi, aivan savolaiseen malliin. Ensimäinen puolikuukautta ryntäysajasta meni pelkästään aikomisessa ja verryttelemisessä. Mutta nyt viime päivinä on alkanut näkymään oikein huomattavia elämisen merkkejä, sillä sieltä ja täältä on tullut tukuttain uusia tilauksia. Mm. Soon Wäinö Lehti paiskasi tässä eräänä aamuna kokonaisella nipulla uusia tilauksia, niin että soolaisten asema on nyt parempi kuin viime katsauksen aikana. Hellin taas puolestaan lähetti Rouyn kultakontrilta ison pinkan uusia tilauksia, joten Rouyn taisi päästä luokkansa ensimäiselle tilalle, ehkäpä asettua Soon kanssa kilpailemaan. Saa siis tov. Lehti vieläkin lähettää muutamia tilauksia taikka muuten voitte jäädä jälkeen.

Mutta mitäpä tässä nyt eri paikkakunnista pakisemaan, sillä paikkakunnittainen katsaus tehdään taas ensi numerossa. Sanommepahan vaan, että ryntäys on nyt käynnissä kautta linjan, joitakin heikkoja kohtia, lukuunottamatta. Vaan lisää höyryä ja Vapaudesta saadaan vielä lähitulevaisuudessa päivälehti.

LEVITYSTÄHYSTÄJÄ.

kommasi hänelle piilopaikan, missä hän on kokonaisen vuoden, jälkeen tämän viimeisen teurastuksen ollut. Muistatte kuinka Juhola lupasi Santulle, tuolle vähäjärkiselle rengilleen tyttärensä siitä palkkioksi, kun tappaa heille epämieluisen henkilön. Niinpä tässä kappaleessa tulette näkemään, saako Santtu Juholan tyttärtä. Myöskin näkyy selvästi, kuinka onnellisia ovat nämä manttaalisännät voittojensa johdosta. Verenhimoinen Vaarala, joka oli jäykkä edellisessä näytelmässä, on tulossa mielipuoliseksi ja lopuksi myöskin tulee.

Kappale on hyvin laitettu kokoon ja vetää varmasti katsojat puoleensa. Kappaleessa esiintyy kaksi juuri Suomesta tullutta miesnäyttelijää, toinen monivuotinen johtaja, niin yksin sekin tekee uteliaaksi katsomaan.

Siis kaikki maanviljelysnäyttelyyn tulevat, ottakaa huomioonne tämä mahtava työväennäytelmä ja saapukaa katsomaan.

Maanantaina, Työnpäivänä, on kesäkomitea järjestänyt syysjuhlat monipuolisella ohjelmalla. Siellä on urheilua monella eri alalla. Hyvä ravintola käytettävänä koko päivän.

Illalla haalilla on juhlan päättäjäistanssit. Orkesterimme tulee tekemään parhaansa pitääkseen ihmiset hilpeällä tuulella. Seuratkaa ilmotusta tästä lehdestä. Saapukaa siis suurella joukolla!

Tov.: H. H—ri.

Port Arthurin uutisia

Lasten kenttäjuhlat. Piirin lastenosastojen ensimäiset juhlat onnistuivat tyydyttävästi; kuudesta eri lapsi-osastosta oli osanottajia juhliin. Ohjelma kokonaisuudessaan päivällä ja illalla oli lapsi-osastolaisilta, Sanna Kannaston puhetta lukuunottamatta, jonka hän piti iltapäivällä, kohdistaen puheensa aikuisille niin kuin lapsillekin. Puheessaan mainitsi Sanna etenkin pahoittelun siitä, että lapsien vanhempia oli saapunut niin vähälukuisesti tähän tilaisuuteen, vaikka tilaisuutta voi pitää yhtenä historiallisempana tilaisuutena, sillä tässä laskettiin ensimäinen kerta tämän piirin historiassa lasten osastojen toiminta koko piiriä käsittävänä, yhteisenä toimintana; samoin on hyvin vähän nähty tätä muidenkaan piirien historiassa.

Iltapäivä-ohjelman jälkeen oli illallisloma ja kaikki lapset kävivät naisten järjestämälle illalliselle joka oli kylläkin yksinkertainen, mutta samalla ravitseva ja lapsia tyydyttävä; myöskin osa vanhemmista nautti illallisesta, mutta joka kuitenkin loppui vanhemmilta sillä, kysyntä oli siksi suuri.

Urheilu, joka iltapäivällä oli lasten keskuudessa, näytti jännittävän vanhempaa yleisöä, sillä siksi kiivaaksi kävi ottelut. Palkinnot jaettiin illalla ilta-ohjelman aikana, yleisö osoittaen suurta suosiota nuorille urheilijoillemme.

Niinkuin Sanna puheessaan mainitsikin että ikävin puoli on että vanhempi yleisö ei suuremmassa määrin osannut antaa näinkin arvokkaalle tilaisuudelle arvoa, vaan jonkun pienen sivuseikan takia jäi pois juhlista senpuoleen voi pitää juhlia onnistuneena ja aikuaskeleena lasten osastojen yhteiselle toiminnalle koko piirissä.

Sacco ja Vanzettin protestikokous onnistui paremmin viime kerralla kuin ensimäisellä. Kokous pidettiin tällä kertaa Lyceum-teatterissa ja mahdollisesti oli tämä suurena tekijänä, sillä englanninkielisen yleisön saa aina paremmin tulemaan yllämainittuun paikkaan.

Tilaisuudessa oli useita puhujia, jotka kukin tuomitsivat ankarasti työn, mitä aijotaan tehdä kahdelle työväenluokan taistelijalle; tuomitsivat tämän porvariston työn mitä katalimmaksi teoksi. Kokouksessa hyväksyttiin protesti, joka lähetetiin kuvernööri Fullerille. Osanottajia oli kokouksessa noin viiden sadan vaiheille.

Osaston kokous. S. J. osaston kokous tullaan pitämään syyskuun 11 päivä, eikä 4 päivä, kuten olisi virallinen kokouspäivä. Koittakaapa jokainen muistaa tämä päivä ja samalla saapua silloin kokoukseen.

Iltatuulen Morsian. Tässä muutama päivä sitten huomautettiin näytelmäkomitean puolesta, että miksi en ole lehdessä selostanut mitään syysnäytäntökauden avajaisnäytännöstä, Iltatuulen morsiamesta, joka esitetään Työn-päivänä. Vastasin heille että kappale ei tarvitse selostuksia ennen esitystä, ja siihen tyytyivät myös vaatijatkin, jotka tiesivät, että Iltatuulen Morsian on meikäläisten näyttämöiden parhaita kappaleita. Siis Työn-päivänä.

Ensimäinen viljankorjaajia kuljettava juna, sivuutti Port Arthurin t. k. 23 päivä. Juna sisälsi yhteensä 18 vaunua, jotka olivat kaikki täynnä miehiä idän valtioista, matkalla viljankorjuu-alueille. Mahdollista on, että tänäkin vuonna, niinkuin monena muuna vuonna jo ennen on ollut, että mahdottoman suuret joukot kuletetaan viljankorjuuseen, ja siten suuret osat näistä miehistä eivät voi saada minkäänlaista työtä perillä, mutta mitä komppaniat siitä välittävät —.

Metsästäjä löydetty tapettuna. "Shorty" Austin löydettiin kirveellä pää murskattuna pienestä metsäkämpästään, noin sata mailia pohjoiseen Sioux Lookoutista, Blackstone järven rannalta.

Murhaajaksi epäillään erästä Intiaanimetsästäjää, Cook-nimeltään, sillä heillä oli ollut jonkunlaista riitaa keskenään, siitä että Shorty olisi metsästänyt intiaanien alueella. Lähempi tutkimus tulee kaiketi selvittämään asian.

Osuuskaupan puolivuosikokouksesta. Kokoukseen osanottajia oli vähänpuoleisesti, ottaen huomioon sen osakemäärän, joka jo on myyty kaksoiskaupunkien osuuskauppoihin.

Kokoukselle luettiin ensin Port Arthurin liikkeen tilikertomus, joka osoitti, että liike on mennyt eteenpäin kiitettävästi sitten viime vuosikokouksen. Liikevaihto on lisääntynyt keskimäärin kolmella tuhannella kuukautta kohden, joka todistaa että joukot alkavat tuntemaan oman liikkeensä ja alkavat myös liikettä sen mukaan käyttämään, sillä osuusliike voi tyydyttää hyvällä ja puhtaalla tavaralla aina ostajansa paremmin, jonka juuri kasvaa liikevaihto todistaa. Tilikertomuksessa kävi ilmi, että liikevaihto Port Arthurin liikkeessä oli viime puolenvuoden aikana ollut $48,281.36, jota voi pitää loistavana saavutuksena, kun ottaa huomioon että liikettä tehdään käteisliikkeenä.

Liikevoittoakin oli mainittuna aikana tullut $1,692.76, vaikka liikevoitto ei olekaan liikkeen tarkoitusperä.

Fort Williamin liikkeen tilit myöskin osoittivat lyhyellä oloajallaan eteenpäinmenoa. Kokonaisliikevaihto kolmen kuun ajalla ollen $18,960.74, ja vaikka liikkeellä on ollut kaikki alkukustannukset, niin sittenkin on tuottanut vähän voittoakin, joka todistaa että eteenpäin on Williamin haaraliikekin menossa.

Tilikertomukset hyväksyttiin, samoin johtokunnan toimintakertomus, keskusteltavaksi ainoastaan otettiin muutamia johtokunnan kertomuksessa esitettyjä asioita, jotka saivat kaikki hyvän ja kasvattavan keskustelun aikaan.

Ensimäisenä oli keskustelun aiheena osuuskuntien yhteinen ostorengas, joka perustettiin toista kuukautta sitten. Kokous yhtyi täydellisesti johtokunnan aikaisempiin suunnitteluihin ostorenkaaseen nähden, sekä antoi täyden tunnustuksen toiminnalle.

Osuusmeijerikysymys myös sai huomion, mutta kokouksessa oli ainoastaan vähempi määrä maidon välittäjiä, jonka tähden asia jätettiin kehoituksella, että ympäristön maanviljelijät täytyy saada tämän suhteen pitämään kokouksia ja pohtimaan asiaa.

Liikkeenhoitajien ja palveluskunnan toiminnassa ei ilmennyt kokoukselle mitään huomautusta, vaan sen sijaan sukeusi kokouksessa keskustelu palveluskunnan kuulumisesta johonkin työväenjärjestön jäsenyyteen. Kokouksessa kävi ilmi, että liikkeen palveluksessa on suuri osa sellaisia, jotka eivät kuulu mihinkään työväenjärjestöön, etenkin Williamin liikkeessä ja johtokunnassa työskentelevissä. Suuri osa kokouksessa olevista selostivat, että osuustoiminta on osa työväenliikkeestä ja siksi myöskin heidän palveluksessaan olevat henkilöt täytyisi olla jonkun työväenjärjestön jäseninä. Mitään päätöstä ei tehty kysymyksestä, vaan päätettiin asia jättää johtokunnalle.

Osuustoiminnallisen agitatsionityön tehostamisesta päätettiin, että etenkin naisten pitäisi alkaa tekemään vielä suuremmassa määrin mitä tähän asti ovat tehneet osuustoiminnallista agitatsioonia, vaikka tosin pitää antaa heille nytkin jo tunnustus. Samalla päätettiin iltamien, osuustoimintapuhujien sanomalehtien ja kirjallisuuden kautta tehdä työtä joukkojen keskuudessa.

Puolivuosikokouksessa luetut tilikertomukset totesivat, että osuustoiminta Arthurissa on ottanut pysyvän tilan, ja on myöskin eteenpäin menevä liike, eikä mikään kuolleeksi jäänyt ilmiö. Suuremmat ja suuremmat joukot tulevat ymmärtämään yhteistoiminnan tälläkin alalla, vaikka tosin on vielä yksilöjä jotka kettavat taistella kaikkensa osuustoiminnallisia laitoksia vastaan, nähden niissä pöpöjä keskellä päivää. Vieläpä sanomalehtienkin kautta koettavat joukkoihin vaikuttaa vastustavasti osuustoimintaan nähden maalaten osuustoiminnan kasvattajia melkein sarvipää piruiksi.

Tietopuolinen osuustoimintaväki ei tällaista pelkää, vaan pää pystyssä kulkee ja murtaa kaikki vastustajain pilkkanaurut pois ja näyttää toiminnallaan mitä osuustoiminnalla voidaan aikaan saada. — J.

Eri paikkakunnilta

NEMEGOS, ONT.

Koska täältä Nemegosta ei ole näkynyt Vapauden palstoilla minkäänlaista elonmerkkiä, niin tapahtukoon se nyt. Ei täällä niin kultaista elämä ole täälläkään, etteikö tästä voisi kirjoitella. Ei. Omat pilvensä ne on kullakin paikkakunnalla. Tämä Nemegos on pieni kylä, etupäässä suomalaisista koottu. Tämä on kuin majapaikka kulkeville työläisille.

Tämän kesän aikana on ollut näillä lähiseuduilla pieniä työmaita, niin on maanmiehiämme tullut tänne ja taas lähteneet.

Meillä täällä, ikävä kyllä, ei ole paljoakaan vielä kerrottavaa yhteisistä riennoista. Ainoa näkyvä tulos on koulu.

Niin, työläisten voimia sitä pystyttäessä on tarvittu, vaikkapa siihen sen valmiina ollessa onkin niitä yksinvaltiaita ilmestynyt. Ketä voitte työläistoverit syyttää, muita kun itseänne tällaisissa asioissa. Onhan se vanhastaan tunnettua, että joukko on voimaa. Ainoastaan yhdessä, yksimielisesti toimimalla saamme oloihimme parannuksia.

Täällä on kyllä perustettu työväenopintokerho, vaan kun luokkatietoisimmat työläiset, muutamia harvoja lukuunottamatta, ovat kulkevia, niin tulos ei voi silloin heti olla kehuttava. Alussa on kaikki hankalaa, vaan hiljaa mutta varmasti eteenpäin, olkoon tunnuksemme. Niinkuin mainitsin, että luokkatietoisemmat ovat liikkuvia, niin lukija jää kaiketi arvelemaan, että mitähän muuta väkeä sitä voi enää tämän työläisten vainon ja riiston aikakautena olla? Paljon on vielä työllä eläviä ihmisiä nukuksissa, tai ovat aivan suorastaan työläisten sortajia tai sitte välinpitämättömiä ja kahden vaiheilla horjuvia.

Pitäneepä vielä tuossa kertoa, että taitaa täällä myös toimia jonkunlainen mustakopla, jotka ovat ottaneet tehtäväkseen ihmisten levon aikana asetella kaikenlaisia rivouksia ihmisten kartanoille. Tuo on mielestäni halpamaista. Heittäkää miehet tuollaiset hävyttömyydet pois ja hommatkaa esimerkiksi kelpaavampaa "japia", sillä tuon tapainen viisaus on kovin lyhyttä, eikä luullakseni sovi enää 20:llä vuosisadalla eläville ihmisille. Jos joku onkin vielä niin alkuasteella sivistyksessä, niin ei pitäisi antaa sitä toisten noin selvästi huomata. Me ihmiset kun emme enää kuitenkaan usko kummituksiin, niin siinä tapauksessa lankeaa sellaisetkin tapaukset, sanoisinko ihmisille. Eiköhän tämä kerraksi riittäneekin. Toivoisin vaan, että Nemegon työläiset voisivat laittaa lujan ja yksimielisen rintaman silloin kun heidän omia etujansa poljetaan.

Yksi joukosta.

Yleisöltä

Koska jotkut henkilöt ovat nostaneet sellaista juttua, että allamainittu olisi ottanut jonkun miehen rahat, noin toista sataa dollaria vuoden 1922 keväällä Hormavirran kämpällä A. C. Ry. mile 154, ja kukaan henkilö ei ole minulle siitä puhunut, ennenkun nyt vasta olen sivupuheena kuullut, niin minä jyrkästi kiellän sellaiset juorut. Jos jollakin henkilöllä on sellaiset epäilykset, niin voi siitä päästä varmuuteen, kun on niin paljo rehellinen, ja tulee siitä minun puheilleni, sillä olen itse, joka vastaan asiani, eikä kukaan sivulliset. Ja vielä lopuksi huomautan, että olen rehellisellä työnteolla pärjännyt tähän asti ja toivon pärjääväni edelleenkin, ettei tarvitse niin halpamaiseen tekoon ryhtyä, kuin työläistoverieni työllä tienattuja rahoja ottamaan. Siis toivon että annatte syyn sille, joka on rahat ottanut ja jätätte minut rauhaan.

Luokkasolidaarisuudella

John Koski,
118 Schreiber st.,
Sault Ste. Marie, Ont.

NAISTEN OSASTO

Työläisnaisten toiminnasta muissa maissa

Englanti

Englannissa on työläisnaisia järjestynyt etupäässä työväenpuolueen naisseksioihin (-jaostoihin 200,000), osuustoiminnallisiin naiskiltoihin (-yhdistyksiin) ja ammatillisiin naiskiltoihin. Nämä järjestöt kulkevat reformistien johdossa. Englannin viimevuotinen hiililakko toi kuitenkin mukanaan käänteen. Muutamilla hiilialueilla liittyivät aktiiviset hiilenkaivajain vaimot naiskiltoihin, jotka ovat kiinteässä yhteydessä kaivostyöläisten liiton kanssa. He ovat ottaneet tehtäväkseen niiden ammattiliittojen tukemisen, joihin heidän miehensä kuuluvat ja yleensä aktiivisen osanoton työväenluokan taisteluun. Rautatieläisten ja koneenkäyttäjien liiton jäsenten vaimot ovat jo useiden vuosien aikana järjestäneet samanlaisia kiltoja, mutta vaikka niissä onkin vasemmistovirtauksia, on niissä enemmän tai vähemmän vallassa reformistit. Nämä toiminnan kuluessa syntyneet uudet kiltat ovat kommunististen naisten johdossa ja niillä on vastaava vaikutus työväenluokan vasemman siiven voimistumiseen.

Delegaattikokoukset, jotka ovat yhdistävänä ryhmänä kommunistipuolueen ja proletaaristen joukkojärjestöjen välillä, ovat jo jonkun verran saaneet jalansijaa. Lähimmäksi tehtäväksi on asetettu delegaattikokousten muodostaminen vakituiseksi, järjestelmällisesti toimivaksi laitokseksi.

Saksa

Saksassa on palkkatyössä työskentelevien naisten lukumäärä viimeaikaisen järkiperäistyttämisen yhteydessä suuresti lisääntynyt. Tuotantoa järkiperäistyttäessä vaihtaa tehdaskapitalisti korkeampipalkkaisen työläisen tilalle halvempipalkkaisen naisen, jota lisäksi heikon järjestäytymisen tähden voi rajattomammin riistää.

Saksan suurissa teollisuuskaupungeissa on jo järjestetty delegaattikokouksia, muutamissa varsin hyvällä menestyksellä, esim. Berliinissä oli eräässä tällaisessa kokouksessa 259 osanottajaa. Suurin osa delegaateista kaikkialla oli joukkojen valitsemia, naisten kokouksissa työpaikoilla taikka kaupunkipiirien avoimissa kokouksissa. Myöskin erilaiset proletaariset järjestöt, kuten sodan uhrien liitto, punainen apu ja punainen naisten ja tyttöjen liitto lähettivät edustajia.

Muun ohella käytettiin näitä delekaattikokouksia myöskin propagandaan Neuvostoliiton puolesta. Monissa kokouksissa oli osanottajina saksalaisten työläisnaisten ensimäisen Neuvostoliittoon lähetetyn lähetystön jäseniä. Tällä propagandalla on tavattoman tärkeä merkitys juuri Saksassa, joka on tukikohtana interventsionille Neuvostoliittoa vastaan. Delegaattien kirjotukset sanomalehdistössä ja suulliset selostukset takaisin palattuaan löysivät voimakasta vastakaikua naisjoukoissa — sosialidemokraattisissakin.

Punaisten naisten ja tyttöjen liitto, johon kuuluu jo 25 tuhatta jäsentä, niistä 90 prosenttia tehdastyöläisiä, toimii kommunistipuolueen johdolla.

Ranska

Ranskassa viime vuonna tapahtunut frangin lasku ja yhä yltyvä kallis aika johti sarjaan lakkoja, joissa alotteentekijöinä hyvin usein olivat työläisnaiset. Sodan ajasta lähtien on tuotannollisessa työssä työskentelevien naisten lukumäärä lisääntynyt 2 miljoonalla.

Punaisissa ammattiliitoissa on vain lähes 50 tuhatta jäsentä. Sen tähden ei Ranskan kommunistinen puolue, johon kuuluu 2 tuhatta naisjäsentä, käsitä vielä laajoja järjestöjä. Sen vaikutus rajoittuu pieniin kerhoihin, kantajoukkoihin, nim. "työläisnaisten ystävien" ryhmiin, aktiivisiin naisiin ammattiliittojen yhteydessä olevien proletaarisen yhtenäisyyden komiteoissa ja visseihin työläisnaiskerroksiin punaisissa ammattiliitoissa. Tehdään yrityksiä työläisnaisten aktiivisuuden ja valistuksen lisäämiseksi kutsumalla kokoon naisten konferensseja, enimmäkseen eri aloja koskevia, toisinaan yleisluontoisia.

—H. Strum.

HARVESTERS! 25,000 WANTED

$15.00 TO WINNIPEG

Plus half a cent per mile beyond to all points in Manitoba, Saskatchewan, Alberta,—Edmonton, Tannis, Calgary, MacLeod and East.
RETURNING—Half a cent per mile to Winnipeg, plus $20.00 to destination.

AUG. 30th—From Toronto, Caledon East, Beeton, Meaford, Collingwood, Penetang, Midland, Capreol, and South and East in Ontario, also Stations in Quebec West of St. Andrews and Lachute.
SEPT. 7th—From Stations in Ontario, Toronto, Inglewood Jct. and West and South thereof.

Special Trains for Winnipeg via Canadian National Railways:
From TORONTO (Union Station)—Aug. 30th—12.01 a.m. (Midnight Aug. 29th) 12.30 p.m.; 10.40 p.m. Sept. 7th—2.00 p.m.; 10.40 p.m.
From OTTAWA—Aug. 30th—12.01 a.m. (Midnight Aug. 29th); 12.01 noon.
From PETERBORO—Aug. 30th — 12.01 a.m. (Midnight Aug. 29th) via Lindsay, Blackwater and Atherley.
From SUDBURY—Aug. 30th—4.55 a.m. and 10.55 p.m. Allowing connection from Algoma Eastern Ry.
From PALMERSTON—Sept. 7th — 9.00 a.m. via Guelph, Georgetown and Inglewood.

Through cars from other principal points connecting with above special trains. For details consult local Canadian National Agents
Through Trains—Comfortable Colonist Cars—Special Cars for Women and Children

Travel CANADIAN NATIONAL

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.20

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 5c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Kaikki sähkölähetykset tehdään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN.
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
So. Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltaisin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St., E.

HUOM.! HUOM.! HUOM.!

Syysjuhlat

—— pidetään ——

KIRKLAND LAKELLA

Syyskuun 4 p:nä, alkaen kello 1 päivällä

URHEILUA — KÖYDENVETOA UKKOJEN JA POIKIEN KESKEN — Y.M. — Y.M.

Illalla esitetään osaston haalilla juhlakappale

"Mykkä-Topi"

Henkilöt:	Esittäjät:
JUNNU KUTVONEN	A. Kääriäinen
HINTTU, hänen vaimonsa	Mandi Lindfors
INKERI, heidän tyttärensä	Aili Tamminen
AKU, heidän poikansa	V. Vuorimäki
ESTERI, palvelijatar	Meeri Lindfors
VIKE KERVINEN, talokas	M. Mäki
JAHVETTI, hänen poikansa	K. Niittynen
ULMANEN, metsänostaja	V. Salminen
NYKKÄNEN	J. Elo
MYKKÄ-TOPI	N. Puro

Alkaa kello 8 illalla

TERVETULOA LÄHELTÄ JA KAUKAA!

JUHLATOIMIKUNTA.

Helsingin Työväen Säästöpankki

Postiosoite: Suomi, Helsinki. Sähköosoite: Työpankki.

Omat varat 6,500,000 mk. — Hoitovarat yli 120,000,000 mk.

MAKSAA KORKOA: SÄÄSTÖTILILLÄ 7 PROS.

Helsingin Työväen Säästöpankki on yleishyödyllinen rahalaitos. Se on nuoresta ijästään huolimatta jo kooltaan neljäs järjestyksessä maan kaikista säästöpankeista. Se on työväestön omistama ja hallitsema ja sen varat sijoitetaan luotettavasti ja varovaisesti, riittävää vakuutta vastaan työväenluokkaa hyödyttäviin tarkoituksiin. Mitään luottotappiota ei säästöpankki koskaan ole kärsinyt.

Säästöpankki on aina nauttinut siirtolaistenkin luottamusta ja sen hallussa on nytkin miljooniin nousevat summat näiden talletuksia. Talletuksia voi sille lähettää paraiten postitse sisäänkirjoitetussa kirjeessä ja mieluimmin pankkishekin muodossa, tahi yleisten rahanvälitysliikkeiden välityksellä. Rahat saatuaan lähettää säästöpankki niistä tallettajalle kuitin sekä vuosittain tiliotteen.

Säästöpankki lähettää pyynnöstä viimeisen vuosikertomuksen jokaiselle sitä haluavalle.

Painaja halutaan

Vapauden kirjapainoon halutaan ammattitaitoinen painaja. Kuitenkin siltä varalta, että painajia ei mahdollisesti hakijoina ilmaannu, kehotetaan henkilöitä, jotka ovat jotakin työtä kirjapainossa tehneet, jättämään hakemuksensa. Valinta tehdään syyskuun 22 p., johon mennessä hakemukset täytyy olla sisällä. Hakemuksien yhteydessä on hyvä esittää todistuksensa, mahdolliset suositukset ja palkkavaatimuksensa. Niinikään on ilmotettava mihin työväenjärjestöön kuuluu. Lähettäkää hakemukset osotteella:

Vapauden johtokunta,
Box 69, Sudbury, Ont.

Suomalainen näyttämönjohtaja

haluaa paikkaa suomalaisella näyttämölle Canadassa. Lähempiä tietoja saa allekirjottaneelta osotteella:

Johtaja W. N.,
112 Heron St.,
Fort William, Ont.

Erik Piiraisen

Parturiliike, Tupakkakauppa ja PALLORUUMA sijaitsee
57 LANG STREET, COBALT, ONT.
Naisten hiuksia myös leikataan.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

Dr. F. C. Fraser

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttori-tyttö.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan virallisille edustuksille kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, kääntää y.m., selvittää perintöjä muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918
118 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — D. J. Cable, 40 King St., St. John, N. B. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — G. W. Törnroos 551 Howe St., Vancouver, B. C. — H. P. Albert Hermanson, 470 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Fransi, Box L, Copper Cliff, Ont.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

PORT ARTHUR, ONT.

OTAN VASTAAN KELLOJEN korjausta. Työ hyvä, hinnat halvimmat. 35 Center St., Port Arthur, Ont. A. Tulkki. (M)

PALLORUUMASSA, 318 BAY ST., on tupakkaa ja virvoitusjuomia. Ivar Hoikka. (M)

AARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLO- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur. Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

TIMMINS, ONT.

HAMMASLÄÄKÄRI A. P. BRENnan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuulliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoria vastapäätä, Timmins. (M)

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins, Ontario. (M)

SOO, ONT.

HIEROJA K. A. LEINO ANTAA reumatismi-, vatsa-, y.m. hierontaa. 336 Albert St, West, Soo, Ont., Raivon talo.

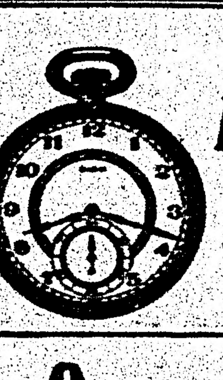

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
Sudbury, Ont.
—Box 1873—
9 Durham St.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB
Box 297. Kirkland Lake, Ont.

Huomatkaa!

Ne henkilöt, jotka tietävät olevansa viimetalvista asunto- ja ruokavelkaa, olisivat hyvät ja ilmoittaisivat osotteensa, tai tekisivät suorituksen. Huom. Huono aika pakottaa tähän.)101)
A. Kivinen,
Box 511, Jonquiere, Que.
Entinen osote: D'Alma, Que.

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Halutaan tietää

Kuka tietää Lauri Harjun nykyisen olinpaikan, tekisi hyvin jos ilmottaisi hänen osotteensa:
Box 144, Chelmsford, Ont.
Asia koskee veljensä Salomon Harjun kuolemasta johtuvia selontekoja. Viime kesäkuussa tiedetään hänen oleskelleen Port Arthurissa, Ont. (100)
Pikaista tietoa haluten
John Koskinen.

Missä on veljeni Arvid Lampsdet, kotoisin Jalasjärveltä Vaasan läänistä. Jos ei hän itse tätä satu huomata, niin asian tärkeyden vuoksi, jos joku hänestä jotain tietää, pyydän huomauttamaan hänelle tästä tai tällä osotteella minulle:)101)
E. J. Jussila,
Box 911, Sudbury, Ont.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Harjoituksia. "Permantopaikka n:o 10" lauluharjoitus tänään, maanantaina klo 7—9 ill.

Näyttämöharjoitus tiistaina, keskiviikkona ja perjantaina klo 8 ill. Säestys tulee mukaan tiistaista alkaen.

Huomioon otettavaa: Jokaisen henkilön, jolla on pienempikin tehtävä tässä näytelmässä, on ehdottomasti saavuttava näihin viimeisiin harjoituksiin. Näytelmän onnistuminen ja osaston etu vaativat tätä.

Metsätyöläisten yleinen kokous pidetään Liberty-haalilla tiistaina, elok. 30 p., klo. 2. ip.

Kokouksessa tullaan laatimaan toimintasuunnitelma yhtenäisen, tehokkaan toiminnan saavuttamiseksi nyt alussa olevalla kaatokaudella.

Metsätyöläiset! Toverimme pohjoisen ja Port Arthurin alueilla ovat valmistautuneet taistelujen varalle, joita odotetaan tänä syksynä. Heillä on valmiit taistelusuunnitelmat, joiden takana he tulevat seisomaan. Heitä ei ole jätettävä yksin, päinvastoin on riennettävä tukemaan heitä taistelussaan yhteistä vihollistamme vastaan. Vain yhteisvoimin ja samanaikaisesti toimien on meillä mahdollisuus saada oloihimme parannuksia.

Kokoukseen siis joka mies kuin sotamies!

Saccon ja Vanzettin surujuhlia vietettiin Sudburyssa sunnuntai-iltana suomalaisella Liberty-haalilla ja ukrainalaisella työväentalolla.

Liberty-haalilla järjestetyssä juhlassa puhui tov. T. N. Carlson viisikymmentä minuuttia, selostaen Saccon ja Vanzettin asiaa sen alkuvaiheista saakka ja osoittaen, että tämä on vain yksi, joskin mitä suurinta huomiota saanut, niistä eri maissa sattuneista tapauksista, joissa työväenluokan jäsenet ovat joutuneet kapitalistisen luokkadiktatuurin ja -murhan uhreiksi pelkästään siitä syystä, että ovat rohkeasti ja toimeliaasti ottaneet osaa työläisten valistamiseen ja järjestämiseen ja että työläisten on tästä ja muista tällaisista menetyksistä huolimatta asiaansa luottaen ja pystyssäpäin, kuten Sacco ja Vanzetti astuivat vielä sähkötuoliinkin, tarmolla jatkettava työskentelyä ja taistelua köyhälistön lopullisen voiton saavuttamiseksi. Muu tilaisuudessa esitetty ohjelma oli arvokasta ja hyvin valittua ja suoritettiin tunnustusta ansaitsevalla tavalla. Yleisöä oli noin puolitoistasataa. Canadan kommunistipuolueen järjestämisrahastoon lahjotettiin kolmetoista dollaria kuusikymmentä senttiä, josta lausutaan vilpitön kiitos.

Ukrainalaisella työväentalolla puhui tov Holowatsh Saccon ja Vanzettin asiasta ja tov. Kostaniuk järjestymiskysymyksestä. Canadan työväen puoluestaslitolle kerätty kolehti tuotti kahdeksantoista dollaria kaksikymmentäviisi senttiä.

Sudburyn suomalainen yrittänyt lentotaitoa. Jo pitemmän aikaa on eräs, täällä sudburyssa hyvin tunnettu suomalainen mies, yrittänyt kokeilla lentotaitoaan lentokoneella. Alku on aina näyttänyt hyvinkin lupaavalta ja on hän onnistunut kohoamaan melkoiseen korkeuteen, vaan kuitenkin on lento päättynyt sillä seurauksella, että vatsanväänteiden ja päänhuimauksen tultua on hän menettänyt aina kontrollinsa koneen ohjaukseen ja niin on hän aina pudota romahtanut maahan koneineen. Kuitenkin on hänellä ollut onni onnettomuudessa, sillä kone on joka kerta sattunut putoamaan pehmeään tunkioon ja niin on tämä lentoyrittelijä suorittanut tuosta kokeestaan ilman suurempia vaurioita.

Ensi lauantaina ja sunnuntaina 3 ja 4 p:nä t. k. on Sudburyn suomalaisella yleisöllä tilaisuus saapua oikein omin silmin näkemään tuota lentoyritystä. Saa sitten nähdä kuinka ne yritykset tulevat silloin onnistumaan.

Lunastamalla lipun Liberty-haalille jommaksikummaksi yllämainituista illoista tulette näkemään tämän lentoyrityksen ja siihen lisäksi kaikenmoisia muita kommelluksia, sekä lauluja ja tansseja.

Sanalla sanoen, kun saavutte katsomaan operettia "Permantopaikka n:o 10" niin siinä selviää teille koko tämä salaisuus.

Lippujen hinnoista y.m. seikoista mainitsemme tuonempana.

Copper Cliff

Copper Cliffin poliisipäällikkö Walshia ampui tuntematon mies revolverilla tai kiväärillä reiteen aikaiseen viime perjantai-aamuna Copper Cliffin ja Espanolan välisellä tiellä, noin sadan jaardin etäisyydessä Canadian Pacific-rautatien Copper Cliffin asemalta. Walsh ja poliisikersantti Pierce olivat viimeksi mainitun autolla pitämässä silmällä tietä saadakseen kiinni varkaan tai varkaat, jotka muutamien päivien aikana ovat varastaneet useita autoja ja jonkun matkaa ajettuaan jättäneet tiensivuun. Walsh oli nähnyt jotakin mustaa tiensivussa ja lähtenyt ulos vaunusta ottamaan selvää. Hänen kysymykseensä "Mitä sinä teet täällä?" vastasi tiensivussa kyyryssä ollut mies sanaa sanomatta pyssynlaukaisemisella. Walshin vamman odotetaan pian paranevan.

Puolta tuntia myöhemmin oli kahden mailin päässä asuva suomalainen maanviljelijä Salo kuullut toisen laukauksen, jonka oli ampunut joku hänen pihaansa tullut mies, jota koirat haukkuivat ja hätyyttivät.

Perjantaina vangittiin Espanolan ja Nairnin välillä erään maanviljelijän autossa ollut mies ampujaksi epäiltynä.

Hampurin työläiset puolustautuvat

Hampuri, Saksa. — Kun Hampurin työläisten jättiläismäinen joukko oli viettämässä Saccon ja Vanzettin surujuhlaa viime keskiviikkona, ryntäsi poliisi hajoittamaan juhlan. Mutta työläiset alkoivat puolustautumaan, rakentamalla barrikaadeja esillä olevista esineistä ja synnyttäen kivisateen poliiseja vastaan. Yksi poliisi sai surmansa ja lukuisia haavoittui. Poliisit ampuivat väkijoukkoon, haavoittaen useita, mutta ketään ei mainita kuolleeksi heidän ampumisensa seurauksesta.

HIILIKAIVOKSEN UHREJA

Glace Bay, N. S. — Täällä sai hiilikaivoksessa surmansa 20 vuotias nuorukainen, Wm. Nicholson, ja J. Clark loukkaantui pahoin. Mahdollisesti voi kuolema seurata jälkimäisellekin, sillä putoava kivi runteli häntä pahoin.

— Omituinen merenpohjan heilahteleminen aiheutti ranskalaisen merilaivan matkustajille paniikin, lähellä New Yorkin satamaa, sillä matkustajat luulivat laivan ajaneen karille. Mitään sellaista ei kuitenkaan ollut tapahtunut, mutta silti laiva keinui pahasti noin kolmen minuutin ajan. Vain eräät matkustajat saivat pienempiä vammoja. Tapaus on laivan kapteenillekin hyvin salaperäinen.

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

V. AHON
PARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA
sijaitsee
78 LANG ST., COBALT, ONT.
Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. — Huoneita vuokrataan.
Toverillinen kohtelu.
Mrs. Korhonen.

Täten kutsun kaikkia vieraita,
käydessänne Levackissa, käymään kaupassani sekä jäätelö myymälässäni. Ystävyydellä
W. G. HUGHES

Matkailijakoti
218 St. Antoine St.
Montreal.
O. WIRTANEN.
(M)

"Rouyn uusi SAUNA"
Avoinna joka TORSTAI, PERJANTAI ja LAUANTAINA klo 1:stä päivällä klo 12:ta yöllä.
Taschereau St.
Box 516 — Rouyn, Que.
WILLIAM KOIVU (M)

JOS OLETTE KIPEÄ
Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5
Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.
Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.
Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuki-lääkkeitä ja humbuki-tohtoreita.
—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—
J. J. LIGNELL CO., Superior, Wis.

UUSIA SUOMALAISIA LEVYJÄ SAAPUNUT 75c.
W. Larsen Acc.
3031 Helmi — Scottische
Viimeinen Valssi
Hannes Saaren laulamia:
Meripojan Heilat ja Chrystantemun No. 3036—F.
Kalle Kauppi, baritoni
3032 F Maailman Matti
Rivakka Polkka
Aino Saari, soprano
3039 F Sorakumpujen vainajille
Tehtaassa
3044 F Mustalais Ruhtinatar No. 3
Ingapieni
3041 F Marjalunnin Jussi
Härmän Pojat
3042 F Aikoja entisiä
Heilini soitteli
3043 F Kevät Suomen metsässä
Käki, Valssi
Hiski Salomaa (Comic laulu)
3045 F Askon Kolmerivinen
Tiskarin Polkka
Leo Kauppi
3049 F Laulu on iloni ja työni
Heitä huolet pois
Postirahan tulee seurata tilausta.
Ampliphonic Gramofooneja
$95.00—$115.00
Uusia "Brunswick" Gramofooneja
$155—$235
BARKERS MUSIC STORE
Phone 1694,88 Durham St., Sudbury

DAVID ELON
Suomalainen vieraskoti
720 Beverley St.
WINNIPEG, MAN. (M)

WILLAMETTE BLVD. Sanitarium
Luontainen terveydenhoitola. — Monipuolinen hoito ja nykyaikaiset välineet sekä X-säde tarkastus.
Dr. Peter Kokko D. C.
Dr. Anna Kokko D. C. Ph., C.
467 Willamette Blvd, Pordland, Ore.
Puh. Walnut 6747

A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

Kouluaika on taasen käsissä

Meidän varastomme on täydellisin nyt, sillä olemme saaneet uudet lähetykset poikain kenkiä sisälle.
VARSIKENKIÄ JA PUOLIKENKIÄ
$1.95-$3.25
PUKUJA ON MYÖSKIN POJILLE
$4.95-$14.50
Hinnat ovat varmaan oikeat.
Myös kaikenlaisia Sportti paitoja, joita niin paljon nyt käytetään.
Karl Lehto
Elm Street — Sudbury, Ont.

Toronton Suomal. Seuran Näyttämö
957 Broadview Ave.
— esittää —
Lauantaina, syysk. 3 p:nä, alkaen klo 8.15
Ensikertaa Canadassa mahtavan työväennäytelmä, jatkoa "Veljesvihaan"
Korkein Tuomari
4:ssä näytöksessä, kirj. Verner Jokiruoho.
Kappaleen loputtua ei ole tanssia.
HUOM! Jokainen joka on nähnyt mahtavan "Veljesviha" näytelmän, on halukas katsomaan tämän toisen osan. Kappale on järkyttävä. — Saapukaa siis joukolla.
Sisäänpääsy 50 senttiä veroineen.
NÄYTELMÄKOMITEA.

Toronton S. Seuran Kesäkomitean toimesta
SUURET
SYYSJUHLAT
Don laaksossa.
Maanantaina, syyskuun 5 p. Labor Day nä
Juhlat alkaa kello 1 päivällä.
Ohjelmassa on: Soittoa, puhe, runo, kupletteja, y.m. — Urheilua montaa eri lajia.
NUOLENHEITTOA — RENKAANHEITTOA
Hyvä ravintola. — Saapukaa joukolla!
Suuret lopettajaistanssit
Don haalilla
MAANANTAI-ILTANA. Alkaa klo 8.30 ill.
Orkesteri soittaa. — Sisäänpääsy 25 senttiä.
KESÄKOMITEA.

Naughtonin kylpylaitos
on avoinna joka päivä.
HIERONTAA JA HOITOA ANNETAAN
HUOM.! Tilaa pitkämatkaisille.
Sudburyssa otetaan vastaan maanantaina ja perjantaina.
132 Elm Street, East. — P. O. Box 1111.
Naughton, Ontario

Syksyn tullen saunan lämpö on kylpyineen verratonta
Alavon sauna tullaan taasen syyskuun 1 päivästä alkaen lämmittämään 3 kertaa viikossa, nimittäin tiistaina, perjantaina ja lauantaina. Avoinna kello 2:sta 12:sta.
ALAVON SAUNA CO.
Puhelin 1954 — 339 Antwerp Ave.

CELESTINE & D'ALAISIO
SEKATAVARAKAUPPIAAT
Phone 1514 — Sudbury, Ont. — 240 Regent katu
Tuoreen ja suolasen lihan, hedelmien, ruokatavaran, rautatavaran ja lääkkeitten kauppiaat. Me arvostamme liikettämme.

MIEHET!
Hyviä tavaroita saapuu päivittäin
Suuri varasto valikoida. Hyvät paidat, kengät, alusvaatteet y.m. Tarkastakaa meidän täydellistä varastoamme Borsalino ja Stetson hattuja. Meillä myös on käppejä, sopivia kaikenkokoisiin päihin. Uusimmat värit. Myymme halvemmalla, sillä kulunkimme ovat pienemmät.
OSTAKAA PALOLTA.
SÄÄSTÄKÄÄ RAHAA.
Miesten ja Poikasten Vaatetustavaraa.
JOHN PALO
The Home of Hobberlin Made-to-Measure Clothes.
290 Bay Street — Port Arthur, Ont.

BALTIC AMERIKAN LINJA
Suomalaiset käyttävät nykyään tätä linjaa omaisiansa Canadaan tuottaessa sillä
LAIVAT OVAT HYVÄT
PALVELUS ENSILUOKKAINEN JA PILETIT HALVAT
Kolmannen luokan piletti Suomesta Canadaan maksaa ainoastaan
$110.00
PURJEHDUKSET:

Köpenhaminasta		New Yorkista
	"Lituania"	Elokuun 30 p.
Elokuun 26 p.	"Estonia"	Syyskuun 20 p.
Syyskuun 21 p.	"Lituania"	Lokakuun 11 p.
Lokakuun 12 p.	"Polonia"	Marraskuun 1 p.
Marraskuun 2 p.	"Lituania"	Marraskuun 22 p.
Marraskuun 20 p.	"Polonia"	Joulukuun 6 p.

Kaikki laivat poikkeavat länteen tullessa Halifaxissa.
HUOM. — HUOM.
SUURI HENKILÖKOHTAISESTI JOHDETTU JOULU HUVIMATKA
Halifaxista Helsinkiin samassa laivassa
"POLONIA"
HALIFAXISTA JOULUKUUN 8 P:NÄ
Ensimmäinen matkustajalaiva Atlannin laivaliikenteessä Canadasta Suomeen
TUTUSTUKAA ERIKOISIIN JOULUILMOITUKSIIMME
HUOM — HUOM.
Suomeen mennessänne käyttäkää Baltic Amerikan Linjaa
Huom.! Erittäin halvat hinnat.

Kolmas Luokka		Tourist Third Cabin (entinen toinen luokka)	
New Yorkista Suomeen	$103.50	New Yorkista Suomeen	$113.50
Meno- ja paluupiletti	$171.00	Meno- ja paluupiletti	$186.00

"Tyytyväiset suomalaiset matkustajat kehoittavat kansalaisiaan käyttämään Baltic Amerikan Linjaa."
Lähempiä tietoja antaa lähin paikallisasiamies tahi:
Baltic America Line, 290 St. James Street, MONTREAL, QUE.
J. V. Kannasto, Box 69, SUDBURY, ONT.